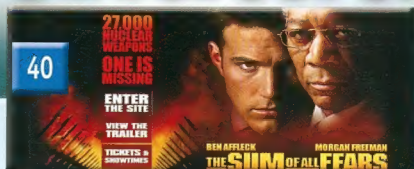

ink internetkalauz

A SZÉPFIÚ ÉS A SZÉP LÁNYOK

40

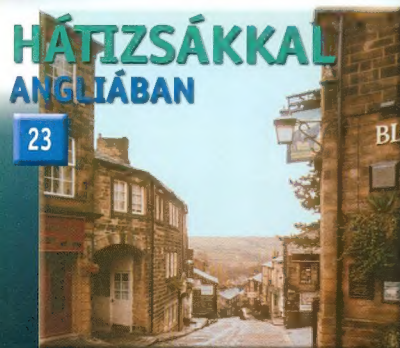
18

SZIGET

Szigetnek farkasa

HÁTIZSÁKKAL
ANGLIÁBAN

23

ZÖLD KÚT

20

GONDOLD MEG,
ÉS IGYÁL – KÁVÉT!

36

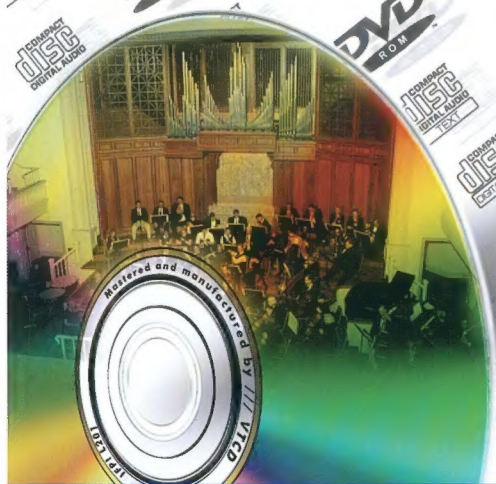

CD
MC
DVD
gyártás
biztos
alapon

[minőség]
[tapasztalat]
[megbízhatóság]

CD, MC, DVD

gyártás

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-599 Email: vtcd@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

Foto: Kapusi Zoltán

www.internethajo.hu
Konferencia
2002. szeptember 25.

A Médiahajó betétprogramja

A rendszerváltás óta eltelt tizenkét évben a **Médiahajó** fontos szerepet töltött be a demokratikus sajtóviszonyok létrejöttében, és főként az ehhez szükséges politikai és morális keretek kialakításában.

Most újra átfogó társadalmi átalakulás előtt áll hazánk. Napjainkban alapvető változások zajlanak nem csupán Európában, hanem világszerte. Jelentőségük csak a könyvnyomtatás felfedezéséhez, és az ipari forradalomhoz mérhető.

A jövőben az információtechnológia használata révén megújuló nemzetgazdaságok játszanak majd meghatározó szerepet. A váltást elmulasztó országok pedig néhány év alatt csak évtizedek alatt behozható hátrányba kerülhetnek.

Ez az a történelmi kihívás, amire válaszolnunk kell. Ez az a történelmi lehetőség, amivel élnünk kell! Az információs társadalom térhódítása átalakítja az üzleti és személyközi viszonyokat. Az átalakulás egyik legkitüntetettebb területe a média. A hírközlés, az informatika, a műsorszórás és a szórakoztató elektronika összeolvadása nyomán létrejövő új helyzet ma már nem a konvergenciáról szóló elvont elméleti megfontolások tárgya, hanem mindannyiunk által érzékelhető napi gyakorlat.

Külön köszönöm, hogy a **Médiahajó** részeként induló **Internethajóra** az ágazat irányításáért felelős miniszterként meghívást kaptam.

Ott leszek!
Kovács Kálmán

Az Internethajó 2002 navigátora a
és a Prim Media

PRIM
ONLINE

Interware ADSL **0 Ft** belépési díjjal!

7-szeres letöltési sebesség,

testreszabott díjcsomagok,

telefondíj nélküli internetezés,

díjmentes kiegészítő szolgáltatások,

korlátlan idő a világhálón,

fix havidíj 9 900 FT-tól!

Interware ADSL magánszemélyeknek és vállalatoknak!

Egyedi Business ADSL ajánlatainkat az Önök igényei alapján alakítjuk!

Interware

További információ:

1132 Bp., Victor Hugo u. 18-22. • Ügyfélszolgálat: (06-40) 200-166

E-mail: sales@interware.hu • www.interware.hu

internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM 2002. AUGUSZTUS

Az alábbi interjú a nyári **ink** számára készült, de mire Magyarország első informatikai minisztere, Kovács Kálmán időt tudott rá szakítani, lekéstük a lapzártát. Most annak ellenére közreadjuk a kicsit elkésett interjút, hogy vannak benne kérdések, amelyek nyáron voltak igazán forrók, mások azonban talán a jelenlegi kormány teljes regnálása alatt, esetleg tovább is **izgalmasak** maradnak.

„Az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban” 12. oldal

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium **Net.rét** elnevezésű programsorozatának egyik kulcspontja a nyitó napi **előadás-sorozat** volt, amely többek között a **kormányzati átláthatóságot**, az **internet-hozzáférés** támogatását és a **tartalomszabályozást** érintette.

Az e-demokrácia szigete 16. oldal

Mindenkinek megvan a maga **Sziget-legendája**. Mindenki megvan a külön bejáratú véleménye arról, hogy ez a Sziget miért nem az a Sziget. Az a **nomád**, generációs erőket fókuszáló, anarchisztikus, gyönyörű, sosemvolt, sosemlesz. **Gőzerő Gregor Gépzénész (G3) 1998-ban**, egy augusztusi estén döntött úgy, hogy soha többet nem teszi a lábát a Szigetre.

Sziget Szigetnek farkasa 18. oldal

Zöld iránnyú a neten – ez a **Greenfo.hu**, a **KÚT** honlapja. A **KÚT** pedig nem más, mint a **Környezetvédelmi Újságírók Társasága**. 1997 elején hozta létre tizenöt, e témában dolgozó újságíró **Sarkadi Péterrel** az élen. Igazi megszálott, témája elkötelezettje – a **Net.rét** egyik előadója volt.

Zöld KÚT 20. oldal

KEDVES OLVASÓINK

(-chi-)

8

HÍREINK

9

HOLNAPJAINK

„Az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban”

(Vértes János)

12

SZIGETELÉSEINK

Az e-demokrácia szigete

(N. I. E.)

16

Sziget Szigetnek farkasa

(Gőzerő Gregor Gépzénész)

18

Zöld KÚT

(Csapó Ida)

20

UTAZÁSAINK

Hátamon a házam

22

Hátizsákkal Angliában

(Bak Árpád)

23

Lakomától lakomáig

28

TIPPJEINK

Legyünk Atomz-tudósok!

(Szendi Gábor)

30

A W3C és a HTML

(Novák Áron)

33

ÁLLÁSAINK

Távmunka? Tényleg?

(F. Fülöp Hajnalika)

34

NYAVALYÁINK

Gondold meg, és igyál – kávét!

(Szendi Gábor)

36

Anglia a közép-európaiak számára nem az olyan egy-két hetes nyári kiruccandók célpontja, mint a **mediterrán** országok. Akik kis hazánkból télen-nyáron útnak indulnak a **szigetország** irányába, azok többnyire a hosszabb ott-tartózkodás reményében teszik. A kijutási lehetőségek feltérképezésénél sem jelent kifejezett hátrányt az **internet**, itt és most azonban arról lesz szó, hogyan lehet segítségünkre a világháló egy idegen országban.

Hátizsákkal Angliában 23. oldal

Eddig csak **kávézgettünk** „hogya-vonüssük a zidót”, ráadásul némi büntudattal, tudván, hogy romboljuk, amit a természet megalkotott. Mostantól vége ennek! Az **ink** megmutatja, hogyan élvezhetjük az életet emelt fővel.

Gondold meg, és igyál – kávéjt! 36. oldal

Mi illik jobban egy nyár végi mozi randihoz: egy édes-nőcs, **romantikus vigjáték** vagy egy mesteri **kémtörténet**, amelyet még sötétebbé és realiztiku-sabbá tesz a közel egy éve történtek máig borzongató emléke? Annak, aki reflexből rávágna, hogy a páros hölgytagja valószínűleg az előbbire szavaz majd, felhívjuk a figyelmét: a kémtörténet legendás **CIA-elemzőjének** szerepét az utóbbi idők egyik legnépszerűbb szépfiúja, **Ben Affleck** játssza...

A szépfiú és a szép lányok 40. oldal

Szimbolikus gesztus volt, hogy 2000. május 31-én az akkor 85 éves **Határ György**, a **Digitális Irodalmi Akadémia** doyenje nyomta meg a program honlapját elindító **Enter** gombot. Az 1998 tavaszán alapított akadémia támogatja a kortárs magyar írókat, és digitalizálja, egységes adatbázisban teszi elérhetővé alkotásaikat a világhálón. A program iránti érdeklődést mutatja, hogy két év alatt **egymilliónyi**an látogatták meg a honlapot.

Irodalmi kincsbánya a neten 46. oldal

FILMJEINK

A szépfiú és a szép lányok
(Csiki Judit rovata)

40

A MI MACINK

Magyar Címtár – 2002. 08. 09.

42

KÖNYVEINK

Irodalmi kincsbánya a neten
(Sajó Yvette)

46

SZOLGÁINK

A világ urai? (5. rész)
(Láng Attila D.)

49

Az augusztusi CD
tartalmából:

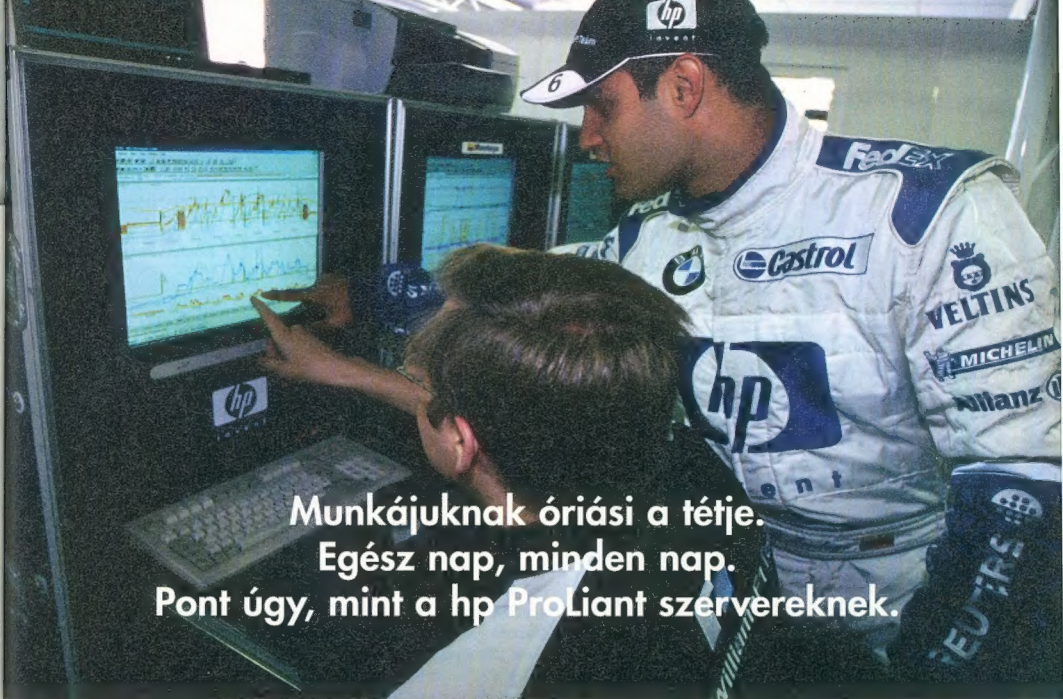
programjaink
»OpenOffice.org magyarul
»Winamp 3.0

játékaink
»Bubble Shooter 4.02
»Crux Chess 2.7

kollekcióink
»Háttérképek
»Képernyővédők

válogatásaink
»A Modem Idők riportjai
politikusokkal
ink archív

Munkájuknak óriási a tétje.
 Egész nap, minden nap.
 Pont úgy, mint a hp ProLiant szervereknek.

ProLiant ML 370G2 Server

- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 8 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővíthely
- 2 db (64 bit/66 MHz) Hot-Swap
- 40x CD-ROM
- 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- Torony és szekrényes kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

ProLiant DL 380G2 Server

- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 6 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővíthely
- 3 db (2x64 bit/66 MHz, 1x64 bit/33MHz) Hot-Swap
- integrált RAID kártya
- 24x CD-ROM
- 2 db 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- 2U magas szekrényre optimalizált kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

A BMW WilliamsF1 Team a HP ProLiant szervereit választja, mert ezek a szerverek az intelligens menedzselési eszközöknek köszönhetően fantasztikus teljesítményt és hozzáférhetőséget nyújtanak. Ezek a ProLiant DL380 és ML370 szerverek Intel® Pentium® III processzorral úgy skálázhatóak, hogy tökéletesen megfeleljenek az Ön vállalata igényeinek. Különösen akkor, ha Ön, csakúgy, mint a BMW WilliamsF1 Team, nem akar kompromisszumot kötni sem a megbízhatóság, sem a sebesség tekintetében.

Lépjen kapcsolatba velünk, hogy segíthessünk még gyorsabban előmozdítani az üzletét.

Hívja a 06-80-266-727-es számot vagy látogasson el a www.hp.hu oldalra!

http://www.novell.com

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértess János Andor

KIADJA:
Prim Kft.

1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: ikalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/ikalauz/

FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)
A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
Vértess János Andor (jvertess@prim.hu)

FŐSZERKESZTŐ:
Bodansky György (bodansky@prim.hu)
CÍMLAPTERV:
Láng László (gr-blekk@online.no)
A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: 548 Ft
Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft
Megrendelhető a Kiadónál,
e-mailben (ekiss@prim.hu), levelben
vagy faxon, továbbá a prim.hu
weboldalról kiindulva a megrendelőlap
kitöltésével; valamint a Magyar Posta
Rt. ÜLK Ügyfélszolgálati irodáiban,
videkén a postahivatalokban.

Hirdetéstírfák: megtalálható
a prim.hu legelső soráról elindulva.

Hirdetési felvetel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Ártur Repro Stúdió

Nyomd:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Őrház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjesztő:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ÜLK

(Írásaink szerzői jogvédelemben részesülnek.)

A szerkesztőség tiszteltetben tartja mások
szerzői jogait, és előszeretettel várja
cikkekből, képekből ípekkel összeállítani
az újságot. Tekintve, hogy az INK
az internetről szól, a webről is kerülnek bele
képek, dokumentumok, és ilyen esetben
nem mindig sikerül feltérteni a forrást.
Amennyiben valaki úgy éri, hogy valamelyik
közölt anyag eredetileg az ő szellemi alkotása,
kérik, a hirtel érdeklődő igazolásokat juttassa
el a szerkesztőségbe, hogy ilyen esetben
utólag tisztázassuk a szerzői jogokat.

HU ISSN 1219-9001

AUGUSZTUSI SZÁMUNK HIRDETŐI:

Alarmix	29
American Service	45
E-bolt	45
GoodNews	17
Hotel Kapitány	28
Hungexpo	45
HunNet	29
InterWare	4
Karavándor	22
Samsung	BIV
Tantál	29
Vivendi	15
VTCD	BII

A Prim A Magyar Terjesztési-Előzetlen
Szövetség tagja, az INK példányaszámát
a MATESZ auralja.

A magazint rendszeresen szemléli az
"OBSERVER"
Budapesti Médiafigyelő Kft.

Kedves Olvasó ink

Fél óra net hét közben kevés, de a Szigeten, a Net.sátorban arra bőven elég, hogy bármely internauta megnézze a leveleit, írjon ismerőseinek. A sátor előtt sor áll, teszek egy kört a régi masinákban kreált kompozíció körül, aztán hamar bejutok. 92-es sorszám, mutatja a fiatal lány, hogy merre menjek. Lehuppanok. Szigetes weboldal üdvözlő, és máris küldöm a virtuális képeslapokat... Egyszer csak angol szöveget hallok: „Excuse me...” A mellettem ülő tépett – talán festett – szőke hajú fiatalember megszólít, nem találja a „kukacot”. Megmutatom neki: bal kézzel az Alt lenyomva, majd a számoknál gyors egymásutánban 6 és 4. Meglepetten néz rám, ahogy megjelnek az e-mail címben a „kukac”. Megismétlem neki a műveletet – mosolyog. Van már annak öt éve is, hogy a Sulinet-buszbán az egyik „felügyelő” mindezt megmutatta nekem bal kézre (a jobbott tudtam)...

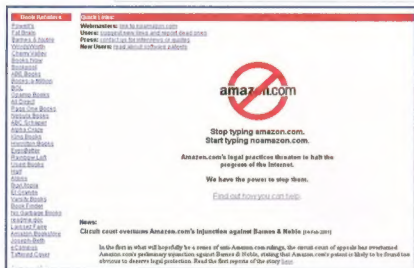
Szörfözök is kicsit... A fiatalember egyszer csak felpattan, vörösösen sárgán világít a képernyője. Futnék utána, hogy öt perce van még, de már sehol... A felirat magyar, hogyan is érthette volna meg? Én is megkapom hamarosan az üzenetet, aztán egy perccel a gépidóm letelte előtt szintén. Ez pont elég arra, hogy befejezzem, amit elkezdtem.

Kár, hogy nem fordították le a figyelemzavaró szöveget angolra és németre, netán még oroszra is. „Apró” figyelemesség lett volna, de mindenképpen magától értetődő. Meggyőződésem ugyanis, hogy a Net.sátorban a száz gép mellett meglehetősen gyakorisággal ülekednek külföldiek. Jövőre azért lehet pótolni.

- chi -

híreink

A 007-es webügynök a garázsfiúkról

Eszedbe jutna szabadalmaztatni a kereket? Állj le, már rég megtették előtted. Szegény *James Watt* első gőzgépében nem is használhatta. Na, és az egérkattintást eszedbe jutna-e levédeni? Ugye nem, te kis élnélhetlen. De erről is lekéstel. Az Amazon.com webes könyvtárház tulajaja, *Jeff Bezos* már megtet-

Elindult az Ariadnet

Az új metakereső a Hungary.Network Rt.-től a magyar és a nemzetközi honlapok tartalmában egyedülálló módon, az összes fontosabb, ismert kereső együttes használatával tud kutatni, így mindenki a legpontosabban és a leghatékonyabban találhat rá az őt érdeklő információkra. A metakereső „felülkeres”: összesít, és fontossági sorrendben újra rákér a megadott szóra, szavakra. Az Ariadnet nevét *Ariadné* fonálról kapta, és a **www.ariadnet.hu** címen érhető el.

Prognózis az internet-piac fejlődésére

Az internet használoinak száma Magyarországon a jelenlegi 1,2 millióról várhatóan 2004 második felére eléri a 2,1 milliót, ha a fejlődés jelenlegi üteme folytatódik. A NetSurvey „Magyar online monitor” című kutatásának eredményei arra engednek következtetni, hogy az internet széles körű elterjedése és rendszeres használata gyorsítja az online piac kedvező változásait. A felmérés legújabb adatai szerint az internethez hozzáférők száma a múlt év végén közelített az 1,6 millióhoz. A gyakori használok, angolul „heavy users”, akik hetenként egy-nél többször látogatnak a hálóra, már 600 ezren vannak hazánkban.

te. Meglátsd, ez a fű meg viszi valamire. Van garázsotok? Mert a microsofots *Billy* és *Jeff* is egy garázsból indult, s ma mindketten milliárdosok. Na, ez a *Jeff* kitalálta, hogy van cookie, van eger, és egy kattintással azonosítani lehet a webpolgárt, ha már vásárolt az Amazonban. Ezt már persze milliónyian kitalálták, de kinek jut eszébe ezt szabadalommal nevezni? Egyet-értünk? Sajna, és ezért nem vagy te sem milliárdos. Persze az ilyen ötletek mellett nem mennek el szó nélkül azok, akiknek nincs garázsuk, vagy nincsenek milliárdos ötleteik. Meg is alakult a **Noamazon.com**, amely jogosan tiltakozik a web szabad ötleteinek jogdíjszafítása ellen. *Jeff* nemrég még perelte a Barnes and Noble webes könyvtárházát, ahol hasonló „1-click” uszaronazott rendszer működik, de az Amazont ért támadások hatására nagylelkűen engedélyezte vetélytársának saját rendszerre használatát. Mintha szabadalmaztatnám a légvételt, majd engedélyezném neked, hogy jogdíj nélkül lélegezz. Az Apple anno nem ért rá pereskedni: magában biztos anyázza, de kifizette *Jeff*eknek a jogdíját. Mit érnek a pófátlan ötletek balekok nélkül? S ha *Jeff* vissza is vonult, a kattintási szabadalmat nem vonta vissza, bármikor perelhet megint, ezért hát a bojkott tovább tart, mert *Jeff* egy napon bal lábbal kel fel, s akkor kezdődhet minden előlről. Ezzől a bojkottból csak azt nem érteni, hogy akkor miért nő napról napra a vásárlók száma az Amazonnál.

(szendi)

Megújult zenei portál

[illegible]

http://www.novell.com

híreink

híre i n k

**A sört melegben, a téli gumit hóban érdemes hirdetni
Az Adverticum Adserver és a meteotargetálás**

A Prim-csoporthoz tartozó Adverticum Rt. augusztus 14-én sajtótájékoztatót jelentette be, hogy a magyar online piacon meghatározó főszereplővé vált Adverticum Adserver újabb szolgáltatással bővült: az online kampányokat ezentúl nem csupán a napszaktól, az IP-címtől, a böngészőfajtától vagy más, eddig megszokott feltételrendszerrel lehet függővé tenni, hanem az időjárás viszonyoknak megfelelően is lehet az internetező közönséget megcélzni, szaknyelven targetálni. Az úgynevezett „meteotargetálásban” az Adverticum partnere az Aigner & Pártai magánmeteorológia, amely a bejelentés demonstrációjához egyelőre a balatoni levegőhőmérsékleti adatokat szolgáltatta, de mint elhangzott, a későbbiekben a megrendelő fantáziája az egyedüli korlát, hogy milyen típusú adatokat vesz át a meteorológusok szervereiről a hirdetésszolgáltató. Ha mondjuk egy biztosítót azt szeretné, hogy a hirdetései mindig nagy viharok után jelenjenek meg, ez éppúgy lehetséges, mint a hőelőrejeléstől függővé tett téli autógumi-akciók meghirdetése, de az időjárásról lehet igazítani a hétvégi programajánlatokat is.

A sajtóbejelentés idejére az Aigner & Pártai magánmeteorológia és az Adverticum Rt. együttműködéséhez csatlakozott a Gösser sört forgalmazó Brau Union Hungária Rt. és a Balaton Média is, az előbbi mint hirdető, az utóbbi mint olyan online médium, amely a nyári kánikulában célközönséget – vagyis sörforgasztókat – hozhat a hirdető „konyhájára”. A „meteotargeting” természetesen csak egy az online hirdetések mögé tehető számítógépes feltételrendszerek közül, amelyek mindegyike azt célozza, hogy az online hirdetés jobban célba találjon, mint az offline. Egy óriásplakátot nem lehet levakarni, ha két hétig esik az eső, majd visszaragasztani, ha jön a jó idő, egy online hirdetésnél viszont az is megoldható, hogy egy-egy internetező egy-egy bannert csak egyszer lásson, másodsor ugyanazt a terméket már más

kreatív anyag hirdesse. Az online reklámközpontnál alkalmazott hirdetésszolgáltató egy idő után azt is „tudja”, hogy az adott internetező milyen termékekkel hozható lázba, így neki inkább ezeket, míg másoknak másféle bannereket helyez az oldal fölé, így optimalizálva és hatékonyabbá téve a hirdető által megrendelt megjelenítési (advview) mennyiséget. Az Adverticum Adserver nem csupán a kampányok lebonyolítását, a hirdetések elszámolását menedzseli, hanem éppen ezt a számítógépes intelligenciát helyezi a hirdetések mögé, erőteljesebb mértékben, mint ahogy a világ legismertebb adserverei – pl. DoubleClick, RealMedia – teszik. Ennek köszönhetően vált az Adverticum Magyarország vezető adserverévé: a Prim Médianál kifejlesztett és az Adverticum Rt. által üzemeltetett szoftver ma már napi 10 millió banner célzott elhelyezéséről gondoskodik, és a folyamatban lévő üzletkötések alapján ez a szám várhatóan még idén megduplázódik.

A sajtó- és háttéranyagok elektronikusan letölthetők a webről:

www.adverticum.com/rolunk/meteotargeting.html.

További információ: Kincses Anikó (248-3230; akincses@adverticum.com).

Fanatikusok lappal

Az internet virágása egyre inkább megerősíti azt a trendet, amely a politika, a gazdaság és a szociális rendszer mind zoroasabb összefonódásának irányába mutat. Ez az összefonódás abban az értelemben rémisztő, hogy egyre nyilvánvalóbb: a jövő kiberterroristáit nem lehet majd egyetlen hatalmas agresszív csoportként meghatározni. A jövő terroristája magányos harcos lesz, egy lappal a kezében. De a kár, amit okozni fog, elképesztő méreteket ölthet. Erre hívja fel a figyelmet a Yahoo! híróvátának elemzése. A Rand Corporation 1990-es évek közepén készült tanulmánya szerint egy kiberterroristát hihetetlenül kevés pénzből is sikeresen lehetne elindítani. A hadsereg erre az „aszimmetrikus háború” kifejezést használja, ami azt jelenti, hogy egy hátrányos helyzetben lévő országnak a hagyományostól merőben eltérő fegyverek használatával potenciálisan megnő az esélye a nála sokkalta gazdagabb államokkal szembeni győzelemre. Bármely ország, amely képes összeszedni egy számítógép árát, és alapjaiban felhasználja az információs rendszert, képes arra is, hogy kiképezzen és motiváljon egy félrevezetett „hazafi” háborús célokra. A jelenleg használatos háborús technikákkal szemben a kiberterrorizmus megvan az az előnye, hogy műveletei távirányítással és névtelenül is működtethető. Egy ilyen bűnözőt sokkal nehezebb felderíteni, mint mondjuk megtalálni az al-Kaida hadseregeit a pakisztáni és az afganisztáni határ mentén.

A Számítógépes Vészhelyzeti Elhárításért Felelős Csoport (Computer Emergency Response Team – CERT) szerint a számítástechnikai szoftverek és az internet által előidézett veszélyhelyzetek száma évente megduplázódik. A támadók egyre több módját találják meg annak, hogy miként kerüljék ki a biztonsági akadályokat. Az egyik legújabb ilyen taktika az internetes domainek elleni támadás, amikor a nevekben rejtene el vírusokat, illetve „eltérítik” azokat.

híreink

A 007-es webügynök az internet hiénáiról

Ahányszor megnézel, mentesz, letöltesz, létrehozol egy GIF, TIFF vagy JPEG formátumú képet, lehet, hogy törvényt sértesz. Kezdődött a GIF-fel és a TIFF-fel. A GIF a CompuServe ajándéka a világnak, amely megszerette és használja is agyba-főbe. Van ebben egy LWZ nevű tömörítő eljárás, amely nyilvános, mindenki által hozzáférhető, s amely része a TIFF-nek is, és gyakorlatilag minden GIF és TIFF típusú képpel foglalkozó szoftver használja. Pár éve a Unisys nevű webes cég elővárásolt egy szabadalmat, hogy övé az LWZ, és ezért kér a világtól minimum egy pófatlanul nagy összeget. A nagy cégek nem csinátnak ebből érzelmi kérdést: fizetnek. De lett ebből akkora, de akkora felháborodás, hogy megszületett a PNG képfarmátum, amely a GIF ingyenes helyettesítője (amíg elő nem húz valaki a tarsolyából megint egy licenctet). És akik akkor azt mondták, hogy jó nekik a JPEG is, azok nemrég ismét pófára estek. Mert most meg a Forgent Networks rendezte íróasztalán a kupit, és mit ad isten, rábukkant a JPEG tömörítő eljárásának szabadalmára, amely szintén nyilvános, stb. Hát ha már így áll a helyzet, mondták Forgenték, kérünk mi is egy irdatlan nagy összeget. Lett megint nagy felháborodás, a JPEG (Joint Photographic Experts Group) szövetség tiltakozott, és bosszúból fejlesztés alatt áll a JPEG2000 formátum (jp2 kiterjesztéssel), amely ingyenes lesz (amíg valaki... stb.). A Unisys licence hála istennek 2003-ban lejár, addig pedig már guggolva is kibírjuk. De a JPEG még túl sokáig érvényes. A dolog komoly, a Sony körülbelül 17 millió dollárt már ki is fizetett, s a Forgent a japsiktól össze-vissza 100 milliót remél.

Én mindenesetre rendet rakok az íróasztalom, annyi képfarmátum van meg... (szendi)

UNISYS
Imagine It Done

THE UNISYS
SOLUTIONS
FOR THE
FUTURE OF
IMAGING

Unisys integration and getting the content server to work with the content management system and the content management system to work with the content management system.

"Forgent"

"software
Forgent's suite of
products improves the

"service
Over 5
years

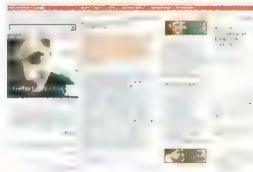
Zsebünkben a világháló

A Voxline Kft. által a közelmúltban a Pannon GSM részére elindított, világujdonságnak számító szolgáltatás segítségével immár WAP-os mobiltelefonokon is olvashatók a népszerű magyar internetes portálok cikkei, hírei. Ez új perspektívát nyit mind az internetes tartalomszolgáltatók, mind a mobilszolgáltatók számára, hiszen rendkívüli módon kibővíti a WAP által elérhető tartalmak világát. Az újdonsült szolgáltatás első hazai WAP-os alkalmazása a közelmúltban lett elérhető a Pannon GSM előfizetői számára. A ZsebWeb néven futó szolgáltatás keretében számos népszerű magyar internetes portál olvasható WAP-on. Az új alkalmazás segítségével a webes portálok oldalai újraprogramozás nélkül mobilizálhatók. Az egyszeri tartalomkijelölés után a szoftver automatikusan elérhetővé teszi a legfrissebb webtartalmat SMS-ben, WAP-on vagy MMS-ben.

Szörföző nyugdíjasok

A kugliparti és a kötögetés már a múlté. Manapság a legnépszerűbb hobbi a nyugdíjasok körében a neten való szörfözés. Egyre több nyugdíjas internetezik kedvtelésből, a nethasználó idősök 83 százaléka rendszeresen – állítja a BTopenworld nemrégiben készült felmérésében.

Ezek az idős emberek kitűnő eszköznek tartják az internetet arra, hogy tartani tudják a kapcsolatot barátaikkal és családtagjaikkal, s naponta átlagosan 4 e-mailt kapnak. A net különösen az idős hölgyek körében népszerű. A nyugdíjas brit nők több mint fele a ház körüli munkák elvégzése után elsőként a világhálóra csatlakozik, hogy kikapcsolódjon.

Trefort.net az Origón

Az Origo megújult Társalgója összekapcsolta Magyarországot legelső és legnépszerűbb chatszolgáltatásával, a trefort.net-tel, amely több mint száz ezer regisztrált felhasználóval büszkélkedhet. Ehhez adja az Origo napi félmillió olvasótáborát és a magyar neten egyedülálló publicitását: napi négymillió letöltött oldalon jelenhet meg az új társalgóra mutató link. A designjában ugyancsak megújult Társalgó oldalain egyazon időpontban több ezer internetező cseveg több száz szobában. Nemcsak ismerkedés céljából érdemes be nézni egy erre szakosodott szobába, hanem akkor is, ha problémák vannak a számítógépünkkel: az online beszélgető informatikus ifjaknak jóleső kihívás, ha segíthetnek megoldani az internetes közösség tagjai a technikai problémáit.

Kovács Kálmán: „Az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban”

Az alábbi interjú a nyári **ITK** számára készült, de mire Magyarország első informatikai minisztere, Kovács Kálmán időt tudott rá szakítani, lekéstük a lapzártát. Most annak ellenére közreadjuk a kicsit elkésett interjút, hogy vannak benne kérdések, amelyek nyáron voltak igazán forrók, mások azonban talán a jelenlegi kormány teljes regnálása alatt, esetleg tovább is izgalmasak maradnak. (Az interjú megérkezését követően kikerült a **Prím Online**-ra, vagyis a www.prim.hu/online/cikk.prm?id=29550 címen már akkor olvasni lehetett, amikor még meleg volt...)

ITK: Vannak napi problémák (olcsó internet, távközlési verseny, szűnapos program), és vannak távlatok. Már az interjú időpont-egyeztetési nehézségei is mutatták, hogy Kovács Kálmán minisztert jelenleg erőteljesen lekötik a napi kérdések, ugyanakkor a vezető tisztségviselő személyek kiválasztása azt sugallja, hogy a minisztérium fontosabbnak tekinti a távlati kérdéseket, amelyek némelyike ráadásul nem is csupán négyéves távlatban érvényes. Csepeli György kiválasztása a politikai államtitkári posztra számomra azt jelenti, hogy ez a minisztérium az információs társadalom társadalmi (és nem elsősorban hardver-szoftver-hálózat szintű informatikai) kérdéseivel akar foglalkozni, illetve különös odafigyeléssel kezeli a szociológiai kérdéseket. Rácz Zsolt közigazgatási államtitkár kiválasztása arra vall, hogy a korábbi ciklusok törvényalkotását a minisztérium nem tekinti befejezett folyamatnak, a hírközlési területen jelentős törvényalkotási, szabályozási munka várható esetleges fordulatokkal. Jök-e a következők? Mi az, amit az információs társadalom megteremtésében a szakértő vezetője elérhetének véli a négyéves

kormányzati ciklus alatt, és milyen távlatokban lehet messzebbre mutató célokat kitűzni, illetve melyek ezek?

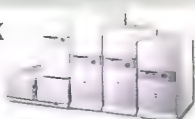
Kovács Kálmán: Az információs társadalom kialakítása komplex feladat. Vegyük sorra a legfontosabb összetevőket! Már 1994 és 1998 között, amikor a Köz-

lekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium politikai államtitkára voltam, a Bangemann-jelentés nyomán – mi azt hittük, az unalomig – ismételtgettük, hogy a kritikus felhasználói tömeg kialakulása nélkül nincs információs társadalom. Azóta nem hogy őszébb zárukt volna a hazánkat az uniótól ezen a területen is elválasztó technológiai olló, az előző ciklus alatt még relatív regionális előnyünket is elvesztettük a volt szocialista országokhoz képest. Mindent el fogunk követni, hogy olyan nemzedék nőjön fel, amely rendelkezik az információs társadalom által biztosított technológiákkal és eszközökkel használatának képességével. Ami némi leegyszerűsítéssel a Sulinet program folytatását és kiterjesztését jelenti. Ez azonban kevés. E lépés ugyanis önmagában úgy mélyítene tovább a nemzedéki szakadékokat, amely

a számítógéppel együtt felnövő nemzedékeket a negyven felettiekől elválasztja, hogy közben mit sem tenne az alapvető digitális szakadék áthidalásáért. Mert miközben a világ lépést és technológiát vált, a magyar lakosság több mint ötven százalékának gyakorlatilag semmit sem mond az a szó, hogy informatika, és az internetről is csak nagyon homályos elképzelései vannak, ha egyáltalán hallott róla valamit. Radikálisan növelni kívánjuk tehát a közösségi hozzáférési pontok számát, és komplex, többszintű képzési programok elindítását támogatjuk a digitális írástudatlanság felszámolásáért. Hiába azonban a hozzáférés, és önmagában hiába áll rendelkezésre a használatához szükséges IT-kultúra, ha nincs mihez hozzáférni! A minisztérium tehát ezért is tekinti stratégiai célnak, és kiemelten kívánja támogatni a tartalome fejlesztést. Mindenekelőtt azonban mindehhez forrást kell teremtenünk. Meg kell szüntetnünk az abszurd helyzetet, hogy az egyik legjobb profittermelő képes

holnapja i nk

séggel rendelkező ágazat fejlesztése mintegy állami nagyberuházásként valószínű meg. Céljaink eléréséhez tehát először is befektetőbarát környezetet kell teremtenünk, katalizálnunk kell az új gazdaság kialakulását, illetve meg erősödését. Annál is inkább, mert a sokat hangoztatott modernizáció és innováció mára egyértelműen mérhetővé vált, és gyakorlatilag az adott terület informatizálódása azonos. Mindezekelőtt tehát elő kell segítenünk a nemzetgazdaság, az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem és a szolgáltatások informatizálódását. Ez társadalmi együttműködések sorozatán keresztül valósulhat meg, de itt nagyon jelentős katalizátorszerep vár a minisztériumra.

INK: Az előző kérdés másik ága volt az egységes hírközlési törvény, Magyarország talán legnagyobb piacának szabályozása. A piac szereplői – a legfőbb szereplőt is beleértve – nem elégedettek a végeredménnyel, ugyanakkor természetesen nem is lehet olyan környezetet kialakítani, amelyben minden ellenérdeket fél maradéktalanul elégedett. Vannak-e konkrét elképzelések a törvény korrekciójára vagy legalább arra nézve, hogy mikor kerülhet rá sor? A kérdést némiképp differenciáltabbá teszi, hogy a hírközlési piac szereplőinek anyavállalatai már ma is az Európai Unió szabályozási környezetében tevékenykednek, és ezen a jóval nagyobb piacon is meghatározó szerepet játszanak. Mikképp hat vissza például a Matávot, a Westelt, az Axeleról és két nagy magyarországi T-Systems-szoftverházt is magának tudó Deutsche Telekom európai befolyásoló ereje a magyarországi törvényalkotási folyamatra?

K. K.: A hírközlési törvény módosítása elkerülhetetlen. Az új uniós direktívák véglegesítése ezekben a hetekben zárul. Ezekhez az irányelvekhez nemcsak

csatlakozási szándékunk miatt kell alkalmazkodnunk. A legglobalizáltabb iparág napjainkban a telekommunikáció, a távközlés, az informatika. Nemzetgazdaságunk egészét veszélyeztetné, ha a szabályozás területén lépéshátrányba kerülünk. Sajnos azonban nem várhatunk sem az új uniós irányelvek megszületésére, sem pedig az ezekhez alkalmazkodó törvénykezési gyakorlat kikristályosodására. Nem vesztgethetjük el a munka elvégzéséhez szükséges bő egyévnnyi időszakat! Ennek három oka van. A piac pang, és ennek csak részben oka a hírközlési és informatikai ipart sújtó recesszió. A törvény még a Horn-kormány alatt, 1998-ban elfogadott „Nemzeti informatikai stratégiában” lefektetett elvek alapján született, amikor még tolongtak a befektetők. Háromévnnyi késlekedés után, amikor az előző kormányzat 2001 végén végre rászánta magát a piacnyitásra, elfogytak a befektetők, és a magyar távközlési piacon gyakorlatilag nem történt semmi. Ez önmagában is indokolná a törvénymódosítást. Konceptiót kell váltanunk. Nem egyszerűen teret kell adnunk a befektetőknak, hanem a vonzó jogszabályi környezet megteremtésével is ide kell csalogatnunk őket. Ez a második oka annak, hogy a törvény módosítására teszünk javaslatot, méghozzá a lehető leggyorsabban. Az, hogy a hírközlési törvény kerettörvény, önmagában akár helyeselhető is lenne, hiszen nagyon gyorsan változik a piaci környezet. A példátlanul gyors technológiai fejlődés miatt azonban elfogadhatatlan, hogy a törvény alkalmazásához szükséges miniszteri és kormányrendeletek részben máig is hiányoznak, részben pedig ellentmondásosak. Jogbizonytalanság van a magyar távközlési piacon, ami tovább lohasztja a befektetői kedvet, túlzott terheket ró a Hírközlési Döntőbizottságra, és középtávon – az esetleges kártérítési

perek nyomán – a központi költségvetést is fölöslegesen megterhelheti.

Ami a kérdés második felét illeti, a tökéletes multinacionális cégek érdekérvényesítő ereje tagadhatatlanul jelentős. Ezért is fontos a távközlési piac egyensúlyozott bővülése, hogy minél több jelentős cég legyen jelen a magyar piacon. Az ellentétes hatások erődeje ugyanis gyakorlatilag nulla, tehát a sokszínű piac a kormányzat és a minisztérium mozgásterét növelheti.

INK: Folytatva az előző kérdést: a távközlési verseny kialakulására van-e elég ideje Magyarországnak? Arra gondolok, hogy még mielőtt kialakulhatna az igazi verseny, még mielőtt ledolgozhatná az első ellenfél a Matáv korábbi jogi és még sokáig meglévő gazdasági monopóliumából fakadó hátrányokat, mi már uniós tagállam leszünk, és a bőrünkön érezzük, hogy az Európai Unió két-három domináns és mondjuk tucatnyi kisebb szereplője ebből a nagy piaci tortából próbál magának megfelelő részt kiharítani, a távközlésben és az informatikában végképp elfelejtve az országhatárokat.

K. K.: Bár már ott tartanánk! Az előző kérdésre adott válaszomban is jeleztem: egyértelmű előnyök remélhetők a verseny élénkülésétől.

Most mindezt azzal egészíteném ki, hogy ez elsősorban a fogyasztók, a felhasználók érdeke, hiszen a megfelelő pillanatban történt piacnyitásnak köszönhetően csökkentek Nyugat-Európában a távközlési tarifák 30-60%-kal. Nálunk sajnos szinte semmi sem történt ezen a területen a piacnyitás óta.

INK: A messzi jövőből közelítsünk a jelen – vagy akár a múlt – felé... Az Orbán-kormány az IKB-t maga is átmeneti megoldásnak tekintette, vagyis azt egy későbbi minisztérium csírájának szánta. Ugyanakkor úgy tűnik, hogy most nem ebből a csírából hajt ki az új minisztérium, hanem

„Az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban”

gyakorlatilag előlról kezdődik a csíráztatás, ültetés időszaka. Mi az, amit Magyarország első informatikai minisztere átvehetne, folytathatna érez az elmúlt két évből, és mi az, amit nem?

K. K.: Hadd kérdezzek vissza! Nőtt vagy csökkent az elmúlt négy évben hazánk technológiai lemaradása? Amikor 1994-ben átvettük a kormányzás felelősségét, hazánk vezetékestelefonellátottságban Európában csak Albániát előzte meg. Amikor 1998-ban áadtuk, hazánk az európai középmezőnyhöz tartozott, ma pedig az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban. 1994-ben gyakorlatilag még ismeretlen volt a mobiltelefon. 1998-ban Európa élmezőnyéhez tartoztunk, ma az alsó harmadhoz. Az internetellátottság területén 2002-re nem hogy felzárkóznunk nem sikerült, de már a volt szocialista országok között is elvesztettük négy évvel ezelőtti versenyelőnyünket. Ezt a politikát kellene folytatnunk? Ezt Ön sem gondolhatja komolyan.

ink: **En nem állítottam, hogy folytatni kellene, csupán kérdeztem. És azt hiszem, ezen a nyomvonalon tovább is kérdezhetek. Nevezik elegánsan erőforrás-kezelésnek az IKB pénzosztási gyakorlatát, amellyel kapcsolatban egy 250 millió PR-megbízásból már úgy lett. Egy újságszerkesztősebe óhatatlanul befut jó néhány hasonló típusú panasz, kicsit természetes is, hogy akinek nem jutott pályázati pénz, sérelmesnek érzik az IKB erőforrás-kezelésének egészét. A nekünk írott levelekben vérlázítóan minősítenek más eseteket is, amelyekkel kapcsolatban még az IKB által preferált cégek neveit és az emlegetett személyes kapcsolatokat sem szívesen nevezném meg, hiszen egy szerkesztőség, egy kiadó nem rendelkezik azokkal az vizsgálati eszközök-**

kel, amelyekkel meggyőződhet az efféle levelek igazságtartamáról.

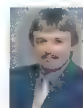
Ugyanakkor izgalmas kérdés, hogy visszamenőleg milyen mértékben képes az újonnan létrejött minisztérium korrigálni az ilyen típusú méltánytalanságokat, milyen időintervallumra terjedhetnek ki a vizsgálatok, és mennyire lehet felülbírálni korábbi pályázatok ítéleteit (figyelembe véve azt is, hogy szubjektívítás minden pályázattal van).

K. K.: Az IKB kifizetéseit felfüggesztettem. Könyvvizsgálók és jogászok vizsgálják a kifizetések, illetve a szerződések jogszerűségét – ahol szabálytalanságot tapasztalunk, ott megteszük a szükséges lépéseket. Ugyanakkor előre kell tekintenünk, működőképes minisztériumot kell mihamarabb kialakítanunk. Az IKB-ben számos kiváló szakember is dolgozott, az ő munkájukra természetesen számítok. Hiszen nem rajtuk múlt, hogy a különböző, önmagukban gyakran helyes elképzelést tükröző programok nem kapcsolódtak egymáshoz. Szintúgy nem a munkatársak hibáztathatók azért, hogy nem csupán a programok hatékonyságának mérésére, de valamilyen visszacsatolás vagy ellenőrzési rendszer kiépítésére sem történt kísérlet. Nem a koncepciótlan kéteves szakmai álmokfutás korrekciójára, hanem működőképes rendszer kiépítésére van jelenleg szükség.

ink: **Mire ez az interjú megjelenik, már eltűntek a kínálatból a Matáv átalánydíjas csomagjai, és fellehetetlennek merültek fel új ajánlatok, amelyek részben a miniszter távközlési cégek vezetőivel folytatott megbeszéléseinek eredményei. A verseny és a támogatás nem egymást kizáró fogalmak, például hat éve kemény versenyben dől el, hogy kik lehetnek a Sulinet projekt beszállítói, de az iskolák felszerelése költségvetési pénzekből tör-**

tént. Elképzelhető-e olyan konstrukció, amelyben a szolgáltatási árak hasonló módon nyomottá alakulnak, de kemény verseny következtében, de amely árakat a költségvetés tovább tud mérsékelni annak érdekében, hogy a lakosságnak legalább akkora része legyen internetfelhasználó, mint amekkora a mobiltelefonnal rendelkező réteg?

K. K.: A tárgyalások lezárulása előtt minden jó megoldás elképzelhető, mert mindegyikre nyitott vagyok. Egy biztos: nem meglepődhet, hogy egy

egyébként is elmaradt országban csökkenjen az internetfelhasználók száma. Megoldást fogunk találni, mert megoldást kell találnunk.

ink: **A jövőtől közelítettünk a jelenhez, az internetezők napi problémáit. Van-e esetleg a miniszter urat fesszítő, ám fel nem tett kérdés? Szívesen adunk helyt annak is, ha esetleg Ön kíván kérdést feltenni az ink olvasóinak, akik talán a majdani információ társadalom magját alkotják.**

K. K.: Kérni szeretném az ink olvasóit is, de minden magyar netfelhasználót is arra, hogy legyenek türellemmel, ám csak addig, amíg kiépül

a minisztérium interaktív honlapja, és ötleteikkel, észrevételeikkel keressenek bennünket, mert az információ társadalom mihamarabbi kiépítése nem a minisztérium privilégiuma, hanem tízmillió magyar állampolgár közös feladata. A honlap elkészültéig sem azért kérem a türelmüket, mert csak ezen az úton lehet majd kommunikálni velem és munkatársaimmal, hanem azért, mert ez annak is a jele lesz, hogy a minisztérium kialakításához szükséges jogi és gazdasági lépések legfontosabbjai megtörténtek, és nem – mint jelenleg – három főből áll a minisztérium.

Új internetes csomagok a Vivenditől augusztus 1-jétől

A hazai internetezés tömeges elterjesztése érdekében a Vivendi Telecom Hungary internetszolgáltatója, a V-net az Informatikai és Hírközlési Minisztérium támogatási rendszerének megfelelően új internetes konstrukciókat dolgozott ki. A 2002. augusztus 1-jén bevezetett Basic-15 és Basic-40 díjcsomagok, valamint az új kedvezményes éjszakai internettarifa révén jelentősen csökken az internetelés telefondíja a hatósági áras tarifához képest.

Az internetcsomagok bevezetésével a Vivendi Telecom Hungary célja az átlagos felhasználók otthoni internetezésének támogatása. Az új konstrukciók kidolgozásánál a fő szempont az volt, hogy azok megfeleljenek a hazai átlagos felhasználói igényeknek. A havi 15 órás csomag a kezdő és a kiselhasználóknak, a 40 órás a közepes felhasználóknak ajánlott.

A Vivendi Telecom Hungary új internetes csomagjai támogatják a kedvezményes éjszakai használatot is. Az új internet-tarifákhoz kedvező éjszakai hozzáférési díjat kínálnak 0 és 7 óra között.

A csomagok fő jellemzői

(Az árak az áfát tartalmazzák!)

	Basic-15 kezdő	Basic-40 haladó
A csomagban foglalt órák	15	40
A csomag ára (Ft/hó)	650	1400
A csomagban foglalt órák felhasználhatók	16 és 24 óra között hétköznap, valamint 7 és 24 óra között hétvégén és ünnepnap	
Éjszakai kedvezményes internet-hozzáférési díj (Ft/perc) 0 és 7 óra között mindennap	1,00	1,00
Internet-hozzáférési díja 7 és 16 óra között hétköznap, valamint túlhasználat esetén: 16 és 24 óra között hétköznap, illetve 7 és 24 óra között hétvégén és ünnepnap	5,00	4,50

Prepaid internet a V-nettől

A V-net meghatározott mennyiségű internetszolgáltatást kínál ügyfeleinek előre fizetett árért. A „kezdőcsomag” megvásárlása után lehetséges az újratöltés.

A „Net&Go Basic” család (bruttó árak)	
Net&Go Basic-8:	1290 Ft/csomag
Net&Go Basic-20:	2290 Ft/csomag
Net&Go Basic 8 órás feltöltőkártya:	1090 Ft
Net&Go Basic 20 órás feltöltőkártya:	1890 Ft
A „Net&Go Comfort” család (bruttó árak)	
Net&Go Comfort-8:	3290 Ft/csomag
Net&Go Comfort 8 órás feltöltőkártya:	2990 Ft

A Net&Go csomagok ajánlhatók a kezdő internetezőknek, akik most ismerkednek a világhálóval, és azoknak, akik internet-hozzáférést szeretnének ajándékozni valakinek.

A csomagok tartalma: internetelés meghatározott felhasználási mennyiséggel, amely az aktiválástól számított **365 napon belül** használható fel. Az érvényességi idő alatt lehetőség nyílik újratöltésre feltöltőkártya segítségével. A szolgáltatás mobiltelefonról nem érhető el.

A Net&Go Basic 8 és 20 órás internetelérést kínál, míg a Net&Go Comfort 8 órás internetelérést és telefonköltséget egyben.

További információ a www.vnet.hu internetes oldalon vagy a 1288-as ingyenes telefonszámon kapható.

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!

Intel® Pentium® 4 processzorral!

http://www.albacom.hu

Az e-demokrácia szigete

Az augusztus egyik legnagyobb tömegrendezvénye a Sziget volt (sziget.hu). Túlzás lenne azt állítani, hogy a világ minden tájáról érkező hátizsákos fiatalok azért vásárolták meg a napi 3000 forintos belépőt, mert meghallották, hogy a Sziget egyik sátrában informatikai előadások lesznek, de tény, hogy a Net.rét sűrű programja is vonzott érdeklődőket – ha mások nem, hát azok, akik az itt felállított száz munkaadómás egyikéről akartak e-mailt küldeni haza, bizonyosan felkeresték a Szigetnek eme fertályát is.

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium Net.rét elnevezésű programsorozatának egyik kulcspontja a nyitó napi előadás-sorozat volt, amely többek között a kormányzati átláthatóságot, az internet-hozzáférés támogatását és a tartalom-szabályozást érintette. Az alábbi beszámolót onnan küldte a szerző, aki maga is „e-demokrata”, az eDemokrácia Műhely egyik képviselője.

A Sziget-lakók a megabuli első napján még a behurcolkodással és a Sziget-feeling ismételt átélésével voltak elfoglalva. Talán ennek is köszönhető, hogy igen belterjes közönség verbuválódott össze az Informati-

kai Minisztérium sátrában a Net.réten.

Elsőként a fővárosi önkormányzat részéről mutatta be Varga Z. Kristóf Budapesti információgazdálkodási programját, amelynek kapcsán számos jó hírrel szolgált. Ezek közé tartozik, hogy egy éven belül a főváros 25 pontján internetezésre is alkalmas terminálokat helyeznek el, amelyek ingyenes használatával igyekeznek javítani a budapestiek közérzetén. Aki nem az utcákon téblábolva szeretné elolvasni az e-mailjeit, annak sem kell kétségbeesnie: szeptemberben 5-7 úgynevezett közösségi hozzáférési pontot hoznak létre, összesen mintegy száz számítógéppel. Ezekhez kerületi önkormányzatoknál, civil szervezeteknél lehet majd hozzáférni. Az sem elhanyagolható, hogy októberben már a netezők számára is látható módon megújul a budapest.hu, jövő év elejére pedig minden szempontból megfelelő portállá fejlesztik az oldalt.

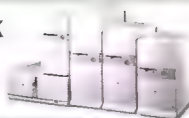
A gyakorlati tervek bemutatását Sükösd

Miklós politológus, egyetemi docens **Információs szabadság és kormányzati átláthatóság az interneten** címmel megtartott előadása követte. Az eDemokrácia Műhely kutatási igazgatója előadásában arra a következtetésre jutott, hogy az eddig uralkodó gyakorlattal szemben már a döntés előtt nyilvánosságra kellene hozni az internet közönsége számára a készülő jogszabályok, koncepciók tervezetét. Erre nemcsak a kormányzati átláthatóság, hanem a konszenzusépítés jegyében is szükség volna. Szintén sarkalatos pontnak tartotta a „közzolgák” alapos pénzügyi elszámolását megbízóik, az állampolgárok felé. Azaz álláspontja szerint a különböző költségvetéseket a lehető legrészletesebb formában fel kellene helyezni az internetre. Mind-ebben persze az állam ellenérdekeit,

szigetelése **ink**

ismerte el, ám úgy vélte: az új kormányzati ciklus kezdetén az állami vezetésnek „**történelmi lehetőség**” van arra, hogy szakítson a kormányzati átláthatatlansággal.

Miközben két előadó váltotta egymást, nagy derűtséget keltett a közönség sorában a sátor előtt elhaladó, spermiumnak öltözött kis csoport zenés produkciója, amely – mint kiderült – épp óvszert reklámozott. Ám nemcsak ez oldotta a témák komolyságát: jó ötletnek bizonyult, hogy konferan-sziénak *Kozma György* író-költő-karikaturista „**közmagyart**” kérték fel. Poénjait itt most inkább nem ismételjük el, de az olvasó elhiheti: ülte.

Sükösd Miklós előadását követően *Kumin Ferenc* – szintén a Közép-Európa Egyetem politológus oktatója, az eDemokrácia Műhely tagja – egy készülő kutatás alapvonalait ismertette. A kutatás a hozzáférés rétegeinek állami támogatását járja körül, címe: **Alternatív modellek az internethozzáférési politikában**. Az előadó összefoglalta azokat az utakat, amelyek mentén támogatandók a hordozók, illetve a hardver- és a szoftverbeszerzések, valamint az internet-szolgáltatások igénybevétele.

Dányi Endre politológus egy szintén folyamatban lévő kutatásról beszélt a második szintű digitális megosztottsá-

got boncolgatta, amikor is olyan opti-mális a helyzet, hogy már van hordozó, hardver, szoftver és internet-hoz-záférés, csak épp a hozzáférés hiányzik. Hipotézise szerint az e-demokrátiá – azaz akik a társadalomban való boldo-gulásuk szempontjából is előremutatónak tartják az internetet – csoportja nem feltétlenül esik egybe az inter-

utolsó előadója *Bayer Judit* jogász volt, aki az internetes tartalomszabályozás-ról beszélt. Az előadó szerint az önszabályozás akkor a leghatékonyabb, ha kooperál az állammal. Erre már csak azért is szükség van, mert az állam

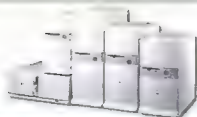
nethasználókéval. Az előbbiekre – demográfiai sajátosságai mellett – inkább az a jellemző, hogy általában is jobban bíznak az állami intézmény-rendszerben, mint az, hogy ténylegesen is van internet-hozzáférésük. Az eDemokrácia Műhely sorozatának

monopóliumot élvez a szabályok be-tartatása terén. Igaz, léteznek más, szankciószerű eszközök is az önszabá-lyozás során kialakított alapelvek betartatására.

www .the-good-news. org

A nagy lehetőség

Sziget Szigetnek farkasa

Mindenkinek megvan a maga Sziget-legendája. Mindenkinek megvan a külön bejáratú véleménye arról, hogy ez a Sziget mióta nem az a Sziget. Az a nomád, generációs erőket fókuszáló, anarchisztikus, gyönyörű, sosemvolt, sosemlesz. Gözerő Gregor Gépzenész (G3) 1998-ban, egy augusztusi estén döntött úgy, hogy soha többet nem teszi a lábát a Szigetre. Aznap este Soltész Rezső tarolt a Fesztiválsátorban, ahol a színpadok zárása után találkozott egymással a Sziget rendezőségének legjava, valamint a hatvanas évek táncdalfesztiváljainak megannyi bonvivánja és primadonnája. Nem volt jó látni, hogy az Én édes Piroskám és az Ajaj fekete vonat túl-éle majd életünk legvagányabb kiséreltét. Retróciki – írta később erről dj. UP, Uj Péter Sziget-gurú...

A személyes távolmaradás persze semmit sem segített, sem rajtam, sem a **fesztiválon**. Megmaradt a fájdalom, hogy a **Sziget** hová sülydedt eredeti elképzeléseinkhez képest, és a fesztivál színpadot elfoglalta *Uhrin Benedek*, akinek zongémenyeitől több jó ízelő hangfal és mikrofon kapott gyomormenést. Ami egy évvel korábban még csak hecc volt, egy évről rá katasztrófálássá vált. Soltész Rezső és a többi öreg **hakniherceg** pontosan tudta, zsigerből érezte, mennyi a **tetovált, lóhajú, metálos** vadarcok lelkesedésében az irónia, és mennyi a valóság, a gyerekkori emlékekre alapozott érzésd el a hajam. Álltak már eleget színpadon, megjárták a **Szovjetunió** tagköztársaságait éppen úgy, mint az amerikai magyar házak sorát, vérprofik voltak mindahányan. Biztosan élvezték ezt a kifacsart bulit, hogy aztán a Csigá Tv-ben másnap reggel teli pófával számolhassanak be arról, őket mennyire vajazza a legfrissebb generáció!

Béni bácsi, drága, meg rálépett a taposóaknára. Nem mérlegelte, mennyi az ironia, mennyi a tényleges, csak zengte, zengte, zengte bárgulmányait, amíg csak bírta. Inverz

Hiába volt már **tűrés-tagadás**, hím és hám, hogy mi nem úgy gondoltuk, ez kérem csak retróciiki, egyre emelkedett az **Uhrin-ráta**, ha kicsit erősebb a honi hanghordozókiadás, még a **BUX-indexhez** is köze lehetett volna.

Hát igen, ez az 1999-es állapot már fényévreire volt az 1993-astól, amikor a szabadsághoz nagyon sok minden nem kellett, ami később nélkülözhetetlenné vált. Amikor még a Szigeten nem találkozhatsz mindenkiel, hanem a Szigeten eleve **ott volt mindenki**, aki fontos. Amikor még egy törzs voltunk, egy **falu**, saját játékokkal, amelyeket nem szponzorált senki.

Cipolla-show jött létre. A nagyerde-
mű tartotta kezében a drótokat, bü-
völte, bájolta az önnön paródiáját
eredetinek vélő lelkes amatőrt. Soha
ilyen sikere még nem volt, a nyolca-
dik X körmvéken megijött a kerozin.

de senki, tévével, rádióval, napilappal, külön időszámítással és a kezdetek kezdetétől internetkapcsolattal. A multinacionális tőke

szigetelése **ink**

persze nem tehettem meg, hogy ne vegye el a Sziget szüzességét, a buborékgyártókkal és cigarettadealerekkel együtt jöttek a PR- és marketing-szempontok, jött a retróciiki... Iszonyatos szerencsénk, hogy ezen közben talpra szökkent a hazai internetbiznisz, és **Sziget-honlapot** csinálni egészen a www.sziget.hu megalakításáig a legnagyobbaknak is kihívást jelentett. Emlékezetes pillanat volt, amikor (talán 1994-ben) **Bodoky Tamás** és **Uj Péter** egy műanyag pohárba rejtette a mobilt, hogy a csúszdák rejtekéből tudósíthasson majd-

igen, igen, ismerem a törvényszerűségeket, inkább én léptem, igaz, nem tartóztattak.

Azóta persze kiderült, hogy tényleg nincs más út, csak az isten útja, kell a szponzor, mint **kis tehénnek Garas Dezső**. Csak a Sziget arcai változnak azóta szigorú monotonossággal.

hátiszájkjukkal, és nem férek bele én sem a 39 évemmel. Alig van banda a nagyszínpadon, amelyet ismernék, talán a **Cure**, na jó, egy hetet mégsem lehet kihúzni a világzenei nagyszínpadnál. Meg amúgy is hiányozni fognak a hajnalok, amikor egyszerre jön meg a sovány tejcs kakaó és a locsolókocsi, a rohadt napfelkeltek, giccsek voltak, muszáj volt bámulni őket...

De hát ez már egyéni szociális problémám, ezentúl is mindenkinek meglesz a maga **Sziget-legendája**, mindenki-

hogynem online az Internettnak. Itt még minden összefolyt, Cyberpunk Not Dead, HTTP überalles...

1998-ban a **Matáv Real Audiót** és **Videót** lemondó táviratának vétele után néhány órával már alakult is a **Sziget Sun Online** (szigetsun.datanet.hu) 24 órás multimédia-magazinja, amely a **Datanet** támogatott a csillaghegyi **Banán Klub** „közbejöttével”. Vakrepülések, technikai megoldatlanságok, de volt kép és hang, küszünk fölfelé minden slágerlistán. 24 órás szolgálatról szó sem volt, a **Mentha Multimédia** szakemberei akkor léceltek le sörözni, amikor akartak, de még így sem körözött le azon a nyáron senki, maximum nem voltunk túlzottan beszélő viszonyban egymással...

Igen, nekem itt volt a vége Szigetnek, netnek egyaránt – amikor jött a pénz, a jó sok pénz, ahogy kell,

Kezdődött azzal, hogy egy felmérés szerint a Sziget a középosztály szigete, amelynek kell az **In-Kal Security** meg a bankjegykiadó automaták, de szó van arról is, hogy a fűzfák törzsére mobilcsatlakozásokat telepítenek, hogy ott lehessen föltölteni a ketyéret. Ebbe a vonulatba persze nem férnek bele a **punkok** az összes taréjjukkal, bakancsukkal meg stoppolt

nek más, és egyszer majd eljön az idő, amikor valaki fogja magát, s ezt a sok personal historyt jól összegyűjti, ahogy kell, egy szépen, jól kereshető, nagy halmazba. Levelezni is lehet majd egymással, hogy megkérdezhessen **Kiscsirét**, mivel is bántottam meg, és tényleg örökké tart-e, lesz majd egy topic, sziget.sun, és talán előkerül **Andu**, **Papesz** és **Kösz**, a kétméteres **PC-varázsló**...

És akkor egyszer csak kiviszem a lányomat a Szigetre, de csak egyszer, hadd lássa, és akkor már talán magam sem ismerem a régi placra, s hajnalban, amikor a lányom valami táncsátorban pörög, azt kérdezem félhangosan: figyelj, Bálna, mi a vért keresel te itt?

Hazafelé aztán majd azon gondolkodom: vagyok-e én a **Sziget-nemzedék**, vagy sem?

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!

Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacom.hu

Zöld KÚT

Zöld iránytű a neten – ez a Greenfo.hu, a KÚT honlapja. A KÚT pedig nem más, mint a Környezetvédelmi Újságírók Társasága. 1997 elején hozta létre tizenöt, e témában dolgozó újságíró Sarkadi Péterrel az élen. A rádiós szerkesztő és riportert naponta öt-hat órát tölt a honlap tartalmának szerkesztésével és frissítésével. Igazi megszállott, témája elkötelezettje – a Net.rét egyik előadója volt.

■ Egerben nőttem fel, tájfunotam, rengeteget kirándultam... A Bükk közelsége miatt tizennyolc éves korom óta elkötelezett „zöld” vagyok, talán ezért lettem földrajz-biológia szakos tanár. Tanítottam, készítettem természetvédelmi tévéfilmeket, majd a Magyar Rádió Gordiusz című műsorának szerkesztőségében kötöttem ki hét évvel ezelőtt. Azóta tudományos

ismeretterjesztő, főleg környezetvédelmi műsorokat készítetek a Bartók, a Petőfi és a Kossuth adón. Miután huszonöt éve fotózok, és fontosnak tartom, hogy a rádióműsorokhoz némi többletet is adjak a hallgatónak, kitárltam a Greenfót. A két munka jól kiegészíti egymást. A net gyors, bárholnan elérhető, nem kell napokat várni, mint egy postai levélre.

■ A Környezetvédelmi Újságírók Társasága voltaképpen civil szervezet?

■ Igen, nonprofit egyesület vagyunk, és tagja a Nemzetközi Környezetvédelmi Újságírók Szervezetének (IFEJ). 1997-ben mi rendeztük meg az IFEJ világkonferenciáját Budapesten, amelyen harminc országból több mint száz újságíró vett részt. A KÚT célja, hogy az elektronikus és az írott sajtóban dolgozó kollégákat, valamint a téma iránt érdeklődőket – nemcsak a zöldeket – ellássa hírekkel, háttérinformációkkal. Ennek legolcsóbb és leggyorsabb módja a világháló, ezért hoztuk létre honlapunkat 2001 tavaszán.

■ Megvallom őszintén, amikor alaposabban megnéztem a Greenfo webhelyét, azt mondtam magamban: „Ezt nevezem!” Sokszínű, gazdag tartalom, interaktív funkciók – le a kolappal!

■ Több ezer cikk van a honlapon, és természetesen keresni is lehet rajta, hogy könnyebb legyen az eligazodás. A „Körlap” rovat rövidhíreket, cikkeket, háttér-információkat és portrékat tartalmaz, minél több közérdeklő témára, pozitív kezdeményezésre koncentrálván, de figyel az EU-integráció környezetvédelmi kérdéseire, a jogszabályalkotás és -alkalmazás különböző szintjeire is. Gyakran olyan – fotókkal illusztrált – témával is foglalkozik, amely valamilyen okból kizorult az újságokból. A portrék olyan példamutató személyeket mutatnak be a diákoktól az akadémikusokig, akik sokat tettek környezetükért. A „Zöld navigátor” témakörök szerinti linksokor, s hamarosan kereshető adatbázissá alakítják át. A „Zöld fürkész” a KÚT szerint a legteljesebb, folyamatosan bővülő civil zöldadatbázis. Jelenleg 1400 tételt tartalmaz, és bármilyen szempont alapján kereshető benne zöldekszervezet, hivatal, szolgáltató cég stb. A „Természetvédelem” szintén adatbázisokat rejt. Tagjaink rádiós és egyéb újságírómunkájuk során rendszeresen járják az országot, így a védett hazai élővilágot, a természetközeli gazdálkodást is be tudjuk mutatni. Itt kapott helyet a „Zöld galéria” is, a profi és amatőr

szigetelése **ink**

mányzati és egy pályázatfigyelő oldalt is nyitni szándékozunk.

■ **Mit lehet tudni a Greenfo.hu látogatóiról?**

■ Az olvasóinkról nem sokat tudok. Általában zöldek, és többen mondták, hogy külföldön is mindig minket néznek, mert így **naprakészen informálódhatnak** a hazai

természetfotósok bemutatkozóhelye.

A site-on még kiadványfigyelő és programajánló is található. A grafikai és technikai munkákat a **Mentha Kft.** készítette el. Egyszerű adminisztrációs felület segítségével bárholnan feltölthető a képek, a

ciót biztosít a látogatóknak. A „**KÜT-fórum**”-ban bárki bármely témában nyithat oldalt. Az „**Állásbörze**” úgy született, hogy nagyon sok e-mail és telefont kaptak a zöldsite üzemeltetői olyanoktól, akik kimondottan ilyen területen szerettek volna elhelyezkedni; főleg a frissen diplomázott szakembereknek voltak és vannak ilyen ambíciói. Ugyanakkor polgári szolgálatot és társadalmi munkát vállalók is jelezték igényüket. Így született meg az oldal, ahol állást keresők és kínálók egyaránt regisztrálhatják magukat. A „**Zöld faliújság**”-ra bárki beírhatja közérdekű, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos problémáját, észrevételét, kérdését. Az újságírók és a segítség, tanácsot nyújtani tudó szakemberek, a zöldek is felvehetik a kapcsolatot a jelentkezővel.

■ **A site csak környezetvédő, vagy környezetformáló is?**

■ Az utóbbi. Olyannyira, hogy a Greenfót kevésnek is tartom, szeretném, ha a médiában nagyobb teret kapna a környezet- és természetvédelem. Miután jól ismerem az újságírókat, tudom, hogy a kedvükben kell járni, azaz egy kicsit ki kell szolgálni őket, mert így sikeresebb lehet a „**zöldítés**”. A Greenfón több rovat is szolgálja a fenti célt. A „**Sajtóarchívum**” 1998. január 1-jéig visszamenőleg tartalmazza az országos napilapokban megjelent, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos cikkeket tematikus keresővel. A „**Médiafigyelő**” a televíziók és rádiók környezet- és természetvédelmi műsoraira hívja fel a figyelmet. A „**Sajtószoba**” meghívókat, háttér-információkat tartalmaz az újságírók számára. Maga a Greenfo.hu is igyekszik formálni a környezetet: talán a tanári vénám miatt – no meg ikerlányaim miatt is – fontosnak tartom a szemléletformálást, hiszen egyre komolyabb gondban van a **Föld**. Ezt a reklámokkal fogyasztásra nevelt emberek nem hajlandók figyelembe venni. Ezen jó volna változtatni. A Greenfo segítségével mi megtesszük, amit megtehetünk. ●

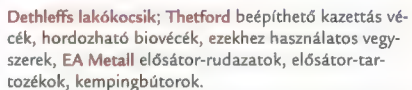

Sarkadi Péter és Bendegúz

szövegek. Több kolléga jelentkezett munkára, de egy működő szerkesztőség kialakításához sok pénz kell, amit mint nonprofit egyesület igyekszünk pályázatokon megnyerni – változó eredménnyel. Szeretnénk honlapunkat reklámmentes **zöldhírgyűjteménnyé** fejleszteni. Terveink szerint még idén elindítjuk heti hírlevélünket, megújítjuk a **Természetvédelem** és a **Navigátor** rovatot. Emellett egy önkor-

zöldoldalakról. Idén májusban bartermegállapodást kötöttünk az **Origóval**. Ők elhelyezték tudományoldalukon a bannerünket, mi pedig ellátjuk őket zöldanyagokkal. Azóta nézettségünk nőtt, jelenleg mintegy négyszázan keresnek fel naponta, akik maguk is formálják a site-ot: a **Greenfo.hu** többféle interaktív funk-

Bár a www.karavandor.hu elsősorban nem venni,
hanem eladni kíván – elsősorban **Dethleffs** lakóautó-

Az oldal azoknak is jó kiindulópont, akik vágyakoznak arra, hogy hátukon hordják a házukat, de nemigen tudják, hogy ez az életmód milyen beruházást kíván meg. Nos, a válasz: tág határok között mozoghat. A használt cikkek oldalán egész jónak tűnő ötszemélyes lakókocsis is láttunk **egy millió** alatt, de ha valaki új és korszerűen felszerelt karavánban gondolkodik, akkor a **4-5-6 milliós** autója mögé árban akár ugyanennyit kóstoló utánfutót is akaszthat.

Hátizsákkal Angliában

Univerzális weboldalak márpedig nincsenek

Anglia a közép-európaiak számára nem az olyan egy-két hetes nyári kiruccanások célpontja, mint a mediterrán országok. Akik kis hazánkból télen-nyáron útnak indulnak a szigetország irányába, azok többnyire a hosszabb ott-tartózkodás reményében teszik. Egy Anglia felé tartó busz utasainak nagy része azokból a fiatalokból áll, akik baby sitterként vagy au pairként szándékoznak munkát vállalni Londonban, a szerencsésebbekre pedig rászakadt egy ösztöndíj valamelyik vidéki nagyváros egyetemén. A kijutási lehetőségek feltérképezésénél sem jelent kifejezett hátrányt az internet, itt és most azonban arról lesz szó, hogyan lehet segítségünkre a világháló egy idegen országban, ahol néhány nagyon rövid hónapba kell belesűríteniünk egy egész életszakaszt. Természetesen a jelszavunk: utazni – amihez lábjegyzetként hozzáértendő, hogy szűkösre szabott költségvetés és kötött munkaidő mellett.

Ha az északkelet-angliai Scarborough városából kigyalogunk a tengerpart mentén, déli irányban, a táj minden leírás felülmúló díszletté válik. Jobbra egy golfpályával tarkított rét, hihetetlenül rövidre nőtt és még télen is valószínűtlenül zöld fűvel. Az időnként felbukkanó vadnyulak csak erősítik az érzést, hogy Alice csodaországába csöppentünk. Balra a rét szakadékká válik, melynek szikláit a tenger hullámai koptatják. Ha tényleg élt volna Robinson Crusoe, valami hasonlót láthatott volna a tengerre szállás után balsorsra ítélt hajójából, amely a regény szerint egy közeli város kikötőjéből indult útnak. Látoogatónk ilyenkor nagyot sóhajt, és arra gondol, hogy a mai napra elfelejtették az egész modern világot a számítógépekkel

Ability Software

Ability Office Kft.
1054 Bp. Zoltán utca 11.
Tel.: 472-0485 Fax: 332-9923
E-mail: info@ability.hu
http://www.ability.hu

http://www.ability.hu

ability
office 2002

Legális szoftver reális áron!

Bak Árpád

Hátizsákkal Angliában

együtt – majd előlűh zsebéből egy internetről nyomtatott túra-útvonalat.

Az internetfüggőség kezelésére gyakorlati terápia az angol táj látványa, ugyanakkor ráébredünk, hogy a net lassan a nomád életmódnak is nélkülözhetetlen kelléke lesz.

A világhírók záradokhelyei közé óhatatlanul bekerül egyre több virtuális állomás is a világhálón, amely létfonosságú lehet a valós világbeli tájékozódásban. Így angolai úti beszámolóim is ekképpen módosul: angolhonban tett túráimat hasonló tematikájú barangolások kísérték a hálón.

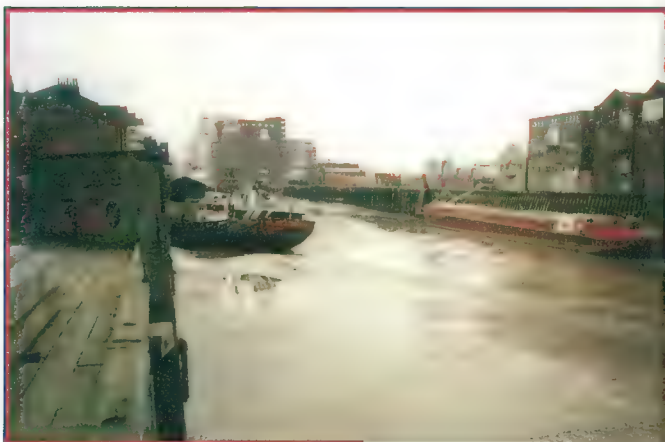
Az időjárás, mint tudjuk, végletesen szeszélyes a britek földjén. Ezért, ha nagyobb kimozdulásra szánjuk rá magunkat Angliában, először is nem árt egyeztetni a helyi druidákkal, hogy intézkedjenek a jó időről, vagy legalább nézzük meg a BBC weboldalán a regionális időjárás-jelentéseket

(www.bbc.co.uk/weather). Én az előrejelzések ellenére egy különösen szeles napon vágtam neki a záradokútnak az űvöltő szelek állítólagos színhelyére – mint később kiderült, aznap kilenc áldozatot szedett a vihar, többnyire turistákat.

Hogy hová menjünk, nem nehéz eldönteni, bár kellemes meglepetések érhetik azt, aki megnézi, hogy a közelezi nagyvárosok mellett a közvetlen környék milyen helyi látnivalókat rejtget. Minden megye turisztikai hivatalának (tourist board) van saját honlapja, melynek részletessége messze felülmúlja az olyan országos szintű weblapokét, mint az AboutBritain

(www.aboutbritain.com), amely egyébként 524 városra kiterjedő ismertetővel mindenkit ver a maga műfajában. Ugyaninnen a főbb nemzeti és helyi idegenforgalmi központok listái is elérhetők, de egyéb helyi érdekltségű oldalakat is érdemes felkutatni. Nekem például Yorkshire megye hivatalos turisztikai oldala, a Yorkshire-Visitor (www.yorkshirevisitor.com), amely

viszont nem mindig éri el azokét. Szálláskeresés terén az AboutBritain messze elmarad a másik nagy országos site, a VisitBritain (www.visitbritain.com) mögött: amikor bradfordi szálloda után kutattam, az előbbi hely keresője mindössze négy találatot köpött ki, a másodiké hu-

(www.walkingbritain.co.uk) mellett ugyancsak hasznosnak bizonyult a jóval kommerszebb Yorkshire Tour (www.yorkshire-tour.co.uk) áttekinthető összefoglalója a helyi településekről. A túraútvonalak legnagyobb gyűjteményét a www.walkingbritain.co.uk kínálja a maga több mint kétezer oldalán. A hatalmas anyagot ráadásul áttekinthetőbben szerkesztették meg, mint a többi hasonló témájú site-on, az útleírások részletessége

Spórolja meg nyomtatója Áfá-ját!

<http://www.oki.hu>

 utazása **ink**

szonnyolcat, a negyvenöt fontnál kezdődő szállodák mellett felsorolva a jóval olcsóbb szolgáltatásokat is. Bár a helyi tourist boardoknak is hasonlóan jó szállodakeresők vannak, a VisitBritain előnye, hogy részletesen elmagyarázza, mit is jelentenek pontosan az olyan kategóriák, mint a *country house*, az

inn, a self-catering, a youth hostel és a *bed and breakfast*.

Az olcsóbb hostelekkel foglalkozó nemzetközi Hostelworldnél (www.hostelworld.com) esélyem sem volt bradfordi szállást találni, mivel ez a site a tizenkét legnagyobb angol városra korlátozza tartalmát. Az ismertetőkhöz viszont a szállodák helyzetét jelölő térképrészleteket is mellékelnek,

is megbirkózó Multimap (www.multimap.com) online világ-térképéhez. Ott nemcsak utcátérképet találunk minden nyílvántartott településhez, hanem városon belüli útvonaltervezőt is. A Directions menüpont alatt a kiindulási és az érkezési címet megadva megkapjuk a legrövidebb útvonal leírását utcákra lebontva, a két hely közti távolságot, valamint az út kocsival való megtételéhez szükséges időt. A városokon belüli tömegközlekedés részleteiről mindent megtudunk a UK Public Transport Information (www.pti.org.uk) oldalán, ahonnan még helyi busztérképeket is letölthetünk PDF-ben. Londonban a hétmillió lakosság tömegével igyekszik megbirkózni a földalatti, népszerű nevén a Tube. A tizenkét vonal közel háromszáz megálló, négyezer metrókocsitól visszhangzó labirintusrendszerében segít eligazodni a www.thetube.com interaktív térképe, a www.londontransport.co.uk pedig minden egyéb tömegközlekedési eszközt is felölel.

Míg a Multimap a távolsági útvonaltervezés területén is csak az autósoknak mond érdemlegeset, a buszozni vagy vonatozni vágyóknak ott a Journey Planner (www.jplanner.org.uk) – bár itt bizonyos korlátokba ütközünk.

Angliában ugyanis a tömegközlekedés nagy része magánkézben van, ami azt is maga után vonja, hogy nehéz átlátni a sok helyi busz- és vasúti cég kusza hálóját – a vonatállomásokon gyakran a menetrendet külön cégek külön helyekre teszik ki, így eltarthat egy ideig, míg megtaláljuk az összesített táblázatot. Az interneten is hasonló a helyzet, és az egységesítésre tett kísérletek sorra kudarcot vallanak. A főbb busz- és vasúttársaságok menetrendjéből egyszerre

Foto: Bak Árpád

ami mondjuk a minimum egy olyan nagyváros esetében, mint London.

Egy kisebb város szállodáinak lokalizálását illetően nem vagyunk elkényeztetve, a hotelkereső oldalak térképei csak a város helyzetéről adnak tippeket. Egyedül a 4hotels.co.uk országos szálláskereső hálózatonál növekednek az esélyeink: a szállodák pontos hollléte felől érdeklődőket továbbküldik az összetettebb feladatokkal

Hátizsákkal Angliában

dolgozó Journey Planner minden-
képpen a leginkább említésre méltó
útvonalszervező. Két helység
neve és az időpont megadása után
az eredmény a megállóhelyek pontos
listája a vonatok és buszok közötti
esetleges átszállásokkal. Automatikusan
bejönnek az időben legközelebb eső indulások,
de kérhetünk napi vagy heti össze-
sítést is.

Mindezzel gyönyörűen meg is tud-
tam szervezni, hogyan jussak el
Hullból Bradfordba, az a kérdés
viszont, hogy hogyan jutok to-
vább a közeli, de jóval kisebb
Haworth településre, meghaladta
a Journey Planner képességeit.
A megoldás egy helyi vonatkozású
weblap (www.bbc.co.uk/bradford) volt, ahonnan sikerült
eljutni a Bradfordban működő
buszcégek oldalaira, amelyek
valamiért kimaradtak a Journey
Planner varázskalapjából. Minden
cég ugyanolyan részletes útvonal-
szervező szoftvert használ, mint a
Journey Planner, így nem okozott
gondot, hogy egy esős reggelen az
állomás felé rohanva könnyedén
felismerjem egy lámpánál álló tá-
voltsági buszban azt a járművet,
amelyre öt perccel azelőtt kellett
volna felszállnom. Szerencsére
volt még egy közeli megálló, így
egy kínai lánnyal versenyt futva
sikerült elérni a buszt.

A kiadós túra után a **bradfordi
filmmúzeum internetcaféjában**
melegedtünk süsés kísérrmel,
amikor egy idősebb hölgy oda-
töppant hozzánk, nekünk szegezve
a minden halandó által rettegett
kérdést: „Kedveseim, vajon hány
óra lehet most Kenyában?”

A hosszabb válasz mellett dontve
begépeltem a böngészőbe a
www.worldtimeserver.com cí-
met. A **World Time Serverről** min-
den ország pontos ideje lekérhető,
így bárhol is van az ember a vilá-
gon, az órabeállítás többé nem je-
lenthét gondot. Legfeljebb Angliá-
ban, ha nem vagyunk tisztában
a **Greenwich Mean Time** fogalmá-
val, amely nem feltétlenül azonos

a brit pontos idővel. A GMT
ugyanis a tengerészetben használt,
egész évben állandó, standard idő.
Bár megegyezik az angol téli
időszámítással, nyáron – hiába ad-
ja meg a BBC website-ja a napkel-
te és a napnyugta idejét GMT-ben
is – nem árt egy órát hozzáadni.
A kétórás magyar-angol idő-
eltolódás nem igényel különösebb
kifejezést, az árkülönbségek okoz-

utazása **i n k**

ta kezdeti sokk viszont annál inkább. Ezért előbb-utóbb leszünk az árak átszámogatásáról, és csak a rendelkezésünkre álló büdzsé univerzumában gondolkodunk, az olyan devizaátszámoló weboldalakat pedig, mint a www.xe.com/ucc, csak nagyobb kiadások alkalmával keressük fel. Az elektronikus banki szolgáltatások lehetővé teszik egyenlegünk lekérdezését a neten, ami nem hátrány, ha itthoni bankszámlát használunk. Az sem mindegy, hogy milyen típusú kártyával vágunk neki a nagyvilágnak – nem a legjobb utólag ráeszmélni, hogy azt a fajtát, amilyen nekünk van, lakóhelyünk környékén legfeljebb csak egy szőnyegboltban és egy szépségszalokban fogadják el. Ilyen esetekben jól jönnek a Visa, a MasterCard és egyéb hálózatok online ATM-lokátorai.

Az intézmény, amelynek megtalálásához egy angol városban garántáltan nincs szükség se térképre, se internetre, az a pub. Ezért első látásra kissé valószínűtlennek tűnhetnek az olyan weboldalak, mint a www.pubsaroundbritain.co.uk. Ám a brit pubok kultúrájára vonatkozó írások miatt mégis megéri felkeresni az oldalt. Míg ugyanis itthon a kocsmák és a kultúra többnyire antagonisztikus ellentétben álló fogalomnak számít, addig Nagy-Britanniában eme intézmények egyben történelmi hagyományok szentélyei is. A www.pubs.com ugyancsak gazdag háttérinformációkat nyújt a pubok különböző fajtáinak – ale house, tavern, inn – történetéről. A **British Beer & Pub Association** (Brit Sör és

Pub Szövetség) oldala (www.beerandpub.com) pedig valamivel praktikusabb tudást kínál a szomjázóknak: pubetiktett turisták számára és az európai világos söröktől igen eltérő brit típusok – ale, bitter, porter, stout – ismertetését.

Úgy tűnik, az egy téma vagy régióra leszüktett tartalmú weboldalak sokasága olyan információs telítettséget eredményez

a weben, hogy az univerzalizásra törekvő honlapoknak érdemes az önálló tartalomszolgáltatástól elmozdulniuk más oldalak katalogizálás felé. Ez a felismerés hívhatta életre a **Brit Idegenforgalmi Hivatal** által fenntartott www.uktheguide.com és az amerikai szerkesztésű www.britannia.com linkgyűjteményt. Mindkettő kísérletet tesz a lehetetlenre: felkínálni a minden kívánságot teljesítő mesebeli dzsin szolgálatait a brit földre vágyóknak.

Lakomától lakomáig

Miből áll egy középkori lakoma a lovagteremben ötezer jó magyar forintért?

Van benne aperitifnek barackpálinka, azután húsleves cérumetéllel, libacomb egészben sült burgonyával, káposztasalátával, fizes palacsinta, bor- és víz – amennyi jölesik. A középkori lakoma jellegzetessége, hogy a középkor hagyományainak megfelelő ételeket a középkori szokásoknak megfelelő módon evőeszköz nélkül fogyasztathatják a vendégek. Az ételeket vitézek és várkísaszonnyok szolgálják fel, a vacsorát cigányzene kíséri.

vaglás, nyitott medence, tenispálya, 24 órás portaszolgálat, programszervezés, saját parkoló, étterem, különterem, konferenciaterem. A főszézen szeptember 30-áig tart, tehát még nem késünk le semmire, ha ezt valódi és nem csupán virtuális úti célnak tekintjük, bár a főszézen utáni időszak mellett is szólnak érvek, ha más nem, akkor az, hogy olyankor már akár 6400 Ft-tól is megszálhat

gyalogosharcokkal, párviadalokkal. A lovagok szívük hölgyéért küzdenek meg egymással, és mutatnak példát ügyességből, erőből, bátorságból, valamint a harcokban való jártasságból. A programot a középkori lakoma követi korlátlan étel- és borbogasztással, de hát erről már volt szó: innen indultunk.

Mindez a www.hotelkapitany.hu oldal mögött megbúvó sümegi vár egyik szolgáltatása, csakhogy, mint maga a hotel, ahol igazán főúri környezetet fogadja a XXI. század vándorait. Bizonyos, hogy a középkor várurairól és várúrnőiről is részesültek kényeztetésben, de enniben is ilyenben? Csak izeltől: tévé, telefon, minibár, vécé, zuhanyzó, szobaszerviz, masszázs, szauna, lo-

egy házaspár a sümegi Hotel Kapitányban. A Travelport jóvoltából az intelligens helyfoglalás online is megoldható, a hotelkapitány.hu-ról a foglalási adatbázishoz direkt link vezet, ahol megnézhetjük, hogy egy adott időszakban milyen szobák állnak rendelkezésre, és le is foglalhatjuk a nekünk megfelelőt. A weboldal tanúsága szerint egész évi program a bajnokság és a lovagi torna, amit összel-télen a váról – a szabadtérről – bevisznek a lovagterembe. Ez a program nemcsak a főszézenban, hanem egész évben megtekinthető. A középkor legbátrabb és legférfiasabb játéka, a lovagi torna hangulata elevenedik meg izgalmas és lenyűgöző lovas- és

Alarmix OnLine
www.alarmix.net

Dial-up
havi 3700,- Ft-ért

- korlátlan hozzáférés
- 5 db e-mail cím
- 10 Mb web tárhely
- hu domain név
- Internet kalauz
- 3 nap próbaidő

Mini csomag
+ 500 Ft = 5 óra / hó

AKCIÓS
korlátlan előfizetés
havi 2000,- Ft

ADSL
„OTTHON”- díjcsomag + 12.000 Ft

Üzleti díjcsomagok + 17.000 Ft -tól

Bérelt vonal + 64 kbit/s - 2 Mbit/s

Forgalmi díj nélküli

- alap díjcsomag : 25.000 Ft-tól
- profi díjcsomag : 75.000 Ft-tól

Forgalmi díjas
+ 12.000 Ft -tól

2001: HunDidac Arany díj

WinSchool

ProgramVédő Kártya™

A winchester testőre!

A kártya teljes mértékben megvédi a számítógépet a szakszerűtlen kezelés, a szándékos rongálás és a vírusok által okozott károktól. A számítógépet csak újra kell indítani, és minden ugyanúgy működik, mint előtte!

Megrendelhető:

Tantál Elektronikai Kft.

1149. Budapest, Nagy Lajos király útja 117.

Telefon: 06 (1) 220-6454, Fax: 06 (1) 220-6455

E-mail: tantal@axelero.hu, URL: www.tantal.hu

...hely a Nap alatt...

RJS

kolokáció
10.000 forinttól

1132 Victor Hugo u. 18-22.

a hálón: <http://ahol.com>

mail: info@ahol.com

(40) HUNNET AHOL. MINDENKI TÖBBET KAP

http://www.prim.hu

Back

Forward

Reload

Home

Search

Netscape

Bookmarks

Go to: http://www.prim.hu/maci

Legyünk Atomz-tudósok!

Régi álma az emberiségnek, hogy saját keresője legyen a saját website-ján. Ezt az igényt vagy drága programok telepítésével, vagy ingyenes szolgáltatók segítségével lehet elérni. Ezek egyike az Atomz. Ő az, aki mindent nyújt, de cserébe szinte semmit sem kér. Úgy tűnik, neki elég a dicsőség; mindössze egy kis logóval hirdeti találati oldalunkon, hogy ő segít nekünk.

Mit nyújt az Atomz?

Az Atomz (www.atomz.com) előnyei közé tartozik, hogy – szemben pl. a FreeFinddal (www.freefind.com) – nem tesz be reklámokat a találati oldalba, és még a keresőablak mellett sem kéri szerepeltetni a nevét, mindössze a találati oldalon jeleníti meg logóját.

A 1 - 10 találati eredmény az összes
31 találatból a mellrák kulcsszóra

Powered by Atomz

További előny, hogy az Atomz teljesen szabad kezét ad találati oldalunk megszerkesztéséhez, míg pl. a FreeFindnél kötelező reklámok jelennek meg.

Az Atomz beállításai

Ha már egyszer regisztráltuk magunkat, tetszőleges számú új accountot is létrehozhatunk, a jelszavunk és a loginnevünk ugyanaz marad. Erre akkor is szükségünk lehet, ha mondjuk többnyelvű website-unk van, és külön keresőt akarunk felállítani minden nyelvre. Érdemes egyébként az Atomz által küldött jelszavunkat megjegyezhetőre változtatni (Account/Update Customer Information). Ha már nyelv, fontos a nyelvi paramétereket az Options/Words & Languages részben beállítani, javaslatom szerint a következő módon:

Case sensitivity	☐
Diacritic sensitivity	☐
Numbers	☒
Sound-Alike Matching	☒
Automatic Word Endings	☒
Language	English (United States)
Character Set Encoding	ISO-8859-2
<input type="button" value="Update"/> <input type="button" value="Cancel"/>	

A Case sensitivity kikapcsolása megelőzi, hogy a kis- és nagybetűs keresések eltérő eredményt adjanak. A Diacritic sensitivity kikapcsolása nagyon fontos, következtében a hibás helyesírású ékezetes vagy ékezet nélküli szavakkal történő keresés ugyanolyan eredményhez vezet. Tapasztalatok szerint a keresőkben nagyon sok hibásan leírt szó jelenik meg. Fontos még az ISO 8859-2-es karakterkészlet megadása, mert ékezetes betűinknek ez a kód tábla felel meg! Az Option oldalon lehetőségünk van több URL-belépéspont (Url Entrypoints) megadására, ha website-unk több helyen található, és letiltathatjuk az indexelni nem kívánt oldalakat is (URL Masks).

A beillesztendő HTML-kód

A HTML menüpontra kattintva láthatjuk, hogy oldalunkon elhelyezhetünk egyszerű és fejlett (Advanced) keresési lehetőséget nyújtó HTML-kódot is. Véleményem szerint egy átlagos website-on a fejlett keresésnek megfelelő sok inputmező csak megzavarja a látogatót, és valószínűleg nincs is szükség arra, hogy dátum szerint vagy a lap különböző részeiben keressen a látogató. Ugyanakkor megragadja az ember fantáziáját az a lehetőség, hogy szűkíteni lehet a keresést pl. csak a Body vagy a Description metatag tartalmára. Ennek előnye akkor nagy, ha bocsánatos bűnként manipulálni akarjuk egy kicsit a search engine-eket, de nem akarunk hamis találatokat visszaadni a látogatóknak. Mondjuk a Description metatagba belefűrnk olyat is, ami jellemzi a website-unkat, de az adott oldalt nem (amit egyébként büntethetnek a keresőrobotok).

Hogy hogyan tudjuk kihasználni az **Advanced** lehetőségeit a sima keresés inputablakával, azt érinteni fogjuk a frame-ek kezeléséről szóló részben.

Szabadulás a ronda gombtól

Hogy megszabaduljunk az űrlapok ismert ronda gombjától, az egyszerű keresés HTML-kódját kicsit át kell alakítani:

```
<form method="get"
action="http://search.atomz.com/search/">
<input size=25 name="sp-q">
<input type=submit value="Keres">
<input type=hidden
name="sp-a"
value="sp10020619">
<input type=hidden name="sp-f" value="iso-8859-2">
</form>
```

A pirossal szedett sor volna az űrlap **Keres** gombja, ezt cseréljük ki az

```
<input type=IMAGE src="keres.jpg" onClick="submit()">
```

sorra, vagy Az űrlapok világa 2. című cikkben (**INK**, 2001. október) leírt módon színezzük át gombunkat. Az űrlap mezőit bátran táblázatba tehetjük, ha formázni akarjuk őket!

Frame-ek kezelése

Ha frame-eket alkalmazunk site-unkon, akkor el kell döntenünk, hogy a találati oldal a hívó keretben jelenjen meg, vagy egy másikban, esetleg teljes ablakban. A probléma kezelésének egyik módja, ha az **Accountunkba** belépve az **Options** menüpontra kattintva kiválasztjuk a **Frames** almenüpontot, majd az így bejövő oldalon az inputmezőbe beírjuk annak a keretnek a nevét, amelyben a találati oldalt szeretnénk megjeleníteni.

Target Name

Update

Cancel

Ha keretből akarunk teljes ablakra áttérni, akkor **_parent**, ha új ablakot akarunk nyitni, akkor **_blank** vagy **_top** paramétert írunk.

A másik megoldás talán azért érdekes, mert rávilágít arra, hogyan tudjuk céljainknak megfelelően generálni a megfelelő keresőstringet, s ennek egyik alelete, hogy mi határozzuk meg, keretben vagy egész ablakban jelenjen-e meg a találati oldal. Ez pláne érdekes lehet, ha website-unkon mondjuk két kiindulási keresőoldalunk van, az egyik keretből indul, a másik teljes ablakból.

Ha már betettük az oldalunkba az **Atomz** keresőjének HTML-kódját, csináljunk egy próbakeresést mondjuk a „**páraelszívó**” szóra. Ekkor a következő URL jelenik meg a **Location** Barban:

Address <http://search.atomz.com/search/?sp-q=p%E1raelsz%E1v%C3%a0&sp-a=sp10029619&sp-f=iso-8859-2&u=43&y=19>

Ez nem más, mint a HTML-kódban szereplő **<form>** egyes elemeinek értéke & jellel elválasztva. Rögtön az első az **sp-q** formelem, amely „**páraelszívó**” kulcsszavunk emberi fogyasztásra alkalmatlanná tett változatát tartalmazza, majd az **sp-a**, amely site-unk azonosító kódja, majd a karakterkód, amit az **Atomz** website-ján állítottunk be. Kulcsszavunkban az ékezetes betűk úgy jelennek meg, hogy **%jel plusz a karakter hexadecimális ASCII-kódja**. (Ennek oka, hogy a speciális karakterek és az ékezetes betűk továbbítása konverziót igényel.) Kereséskor gyakorlatilag az történik, hogy a meghívó ablak vagy keret címe lesz a keresőstring, ami nem más, mint találati oldalunk URL-címe.

Most azt kell elernünk, hogy a fenti **URL**-cím valójában a teljes ablaknak, ne pedig annak a keretnek a címe legyen, ahonnan meghívtuk a keresőt. Ez Javascriptben egyszerűen azt jelenti:

```
parent.location.href='http://search.atomz.com/search/
?sp-q=p%E1raelsz%E1v%C3%a0&sp-a=sp10029619&sp-f=
iso-8859-2'
```

Most már csak azt kellene összeügyeskedni, hogy ezt a stringet mi tudjuk előállítani.

Ehhez az kell, hogy a kulcsszavunkat megszerezzük a textablakból, amikor a felhasználó beírta, és megnyomta a **Keres** gombot, de még át is kell alakítanunk az ékezetes betűket a kívánt formára. Ezt az **escape()** Javascript-függvény szívesen megteszi nekünk.

A kívánt függvényecske a következő:

```
<SCRIPT language="javascript">
<!--
function kulcsszo()
{return escape(document.forms[0].elements[0].value);}
//-->
</script>
```

Legyünk Atomz-tudósok!

Ezt elhelyezzük az oldalunkon bárhol (de a `</Head>` előtt szó-kás), és a nyomógombos, pirossal szedett sorunkat (lásd fentebb) kicserélhetjük a következőre:

```
<input type="IMAGE" src="keres.jpg" onClick="parent.location.href='http://search.atomz.com/search/?sp-q='+kulcsszo+'&sp-a=sp10020619&sp-f=iso-8859-2'"/>
```

Vagyis egyszerűen karakter-összedást végzünk, és a kulcsszavunk helyére meghívjuk a **kulcsszo()** függvényt, amely így az aktuális kulcsszót teszi be a keresőstringbe. (Vigyázzunk az egyszeres és kétszeres idézőjelekre!)

A keresőstring generálásának másik felhasználhatósága, ha site-unkon az **Advanced** keresés valamely beállítását szeretnénk állandóan alkalmazni a szimpla keresés inputmezőjével. Ekkor beállítjuk az **Advanced** paramétereit, majd elvégzünk egy próbakeresést. A **Location Bar**ban megjelenik az a keresőstring, amelyben csak a kulcsszavunkat kell a fenti módon dinamikusan elhelyezni és a fenti módon megadni találati oldalunk címét az egyszerű keresés HTML-kódjában.

Az Atomz találati oldala

Az **Atomz** esetében választhatunk több standard template közül (**Templates/Choose a template**). Kipróbálás a **Test drive**, kiválasztás a **Choose and use** linkekre való kattintással.

Azonban igényes webmester inkább maga alakítja ki oldala designját.

Készítsük el találati oldalunkat házi HTML-szerkesztőnkben, s tegyük bele az általunk megbuherált keresés HTML-kódját is, mondjuk a lap aljába.

Ne felejtsük el, hogy találati oldalunk nyitó **<HTML>** tagje után ott kell állnia:

```
<base href="http://www.az_en_cimem.hu/">
```

Ennek értelme, hogy oldalunkon bármilyen hivatkozás (pl. képek) relatív maradjon.

A **Help** fülre kattintva a lapon lejjebb, egy textmezőben találunk egy **XML**-kódot, ezt másoljuk ki, és ezt fogjuk majd szerkeszteni. Ha a kereső form megbuherált kódja ott van már a találati oldalunkban, akkor az **XML**-kódból a tetejétől a **<!-- Put up the next form -->** sorig másoljuk át mindent a találati oldalunkba HTML-szerkesztőnk segítségével. (Egyébként meg az egészet, mert e sor után következik az **Atomz** által előállított kereső form kódja.) Ebben az **XML**-kódban a commentek elég jól eligazítanak. A **<>** közé zárt részeket ne változtassuk, viszont az angol szövegeket átírtuk magyarra.

Pl. a **<SEARCH-IF-RESULTS>** részen bemutatom, mit és hogyan lehet átírni:

Az Atomz kódja	Átalakított kód
<code><SEARCH-IF-RESULTS></code>	<code><SEARCH-IF-RESULTS></code>
<code>SEARCH RESULTS <SEARCH-LOWER> - <SEARCH-UPPER></code>	<code>A <SEARCH-LOWER> - <SEARCH-UPPER> -dik találat az összes <SEARCH-TOTAL> találatból a <SEARCH-QUERY> kulcsszóra
</SEARCH-IF-RESULTS></code>
<code>of <SEARCH-TOTAL> total results for <SEARCH-QUERY>
</SEARCH-IF-RESULTS></code>	<code><SEARCH-IF-NOT-RESULTS></code>
<code><SEARCH-IF-NOT-RESULTS></code>	<code>Találati eredmények a <SEARCH-QUERY> kulcsszóra
</SEARCH-IF-NOT-RESULTS></code>

(A piros szöveg az átírt rész.)

Az átalakítás eredménye a találati oldalon a cikk első képen látható!

Hasonló módon írhatjuk át a többi szöveget, az egyetlen nehézség a nyelv lehet.

Ha ez megvan, kattintsunk az **Edit** fülre, és a teljes találati oldalról írjuk felül az itt található kódot. A **Test** fülre kattintva tesztelhetjük találati oldalunkat, és ha megfelelőnek találjuk, akkor a **Publish Changes** gombra, majd az ezt megerősítő újabb gomb-ra kattintva elmenthetjük találati oldalunkat.

Az Atomz működésbe lendül

Most már csak az **Index** menüpontra kattintva azt kell beállítanunk, hogy mikor történjen a rendszeres indexelés (**Full Index Schedule**), illetve indexeltessük le site-unkat iziben (**Full Index**). A **Full Index Log** segít nekünk a hibás belső linkek felkutatásában is.

A **Report** menüpont rendkívül hasznos információt nyújt számunkra, ugyanis itt megnézhetjük, hogy milyen kulcsszavakat használtak látogatóink website-unkon, ami közvetve jelzi az igényeket és hiányosságainkat.

A W3C és a HTML

Úgy gondolom, hogy olvasóink tisztában vannak a HTML rövidítés jelentésével (HyperText Markup Language), azonban a W3C betűszó megnevezése haladabb weboldalkészítőkön is kifogott már (saját készítésű felmérés alapján). A W3C (World Wide Web Consortium) a HTML-szabvány kidolgozója, más néven szülőatyja. A W3C szervezete hozta létre továbbá a CSS-, az XML- és a PNG-szabványt is. Ezek gyakorlatilag a web alapjait jelentő különböző szabványok kidolgozója. Miért érdekes ez nekünk?

Aki rendszeres olvasója a tippje **ink** rovatnak, felfigyelhet rá: a webkikötő létrehozásában hatalmas feladatot jelent biztosítani azt, hogy bármely böngészőben nagyjából ugyanúgy nézzen ki az oldalunk. A szabványok biztosítják a felületek közötti átjárhatóságot, legyen szó bármiről. Ezek a web esetében sem hiányoznak, láthatjuk, hogy igen komoly szervezetek foglalkoznak kidolgozásukkal és frissen tartásukkal. Azonban a weben kialakult helyzetet látva feltehetjük a kérdést: **kinek a hibája?** A weben kialakult helyzet alatt a kompatibilitás és megfelelés hiányát értem a különböző böngészők és a még különfélebb weblapok között. A szabvány arra való, hogy betartsák, gondolhatnánk egy webböngésző fejlesztője. De ha a szabvány szerint próbálnánk értelmezni a .hu végződésű domainek alatt található weblapokat, nagy gondban lennénk. A HTML-szabvány előírja, hogy a dokumentum elején meg kell határozni, a szabvány mely verziójában készült az oldal. A .hu végű domainek 9%-ánál lelhető fel ez a deklaráció. A számításban van egy kis hiba, hiszen a még ki nem épített webhelyek is rontják a statisztikát (bővebben a mérés módjáról: www.szentimre.hu/hu_teszt). Világosan látható, hogy a webhelyek szerzőinek többsége fittyot hán a HTML

specifikációjára. De nem biztos, hogy a weblapkészítők a főbűnösök. A Microsoft FrontPage-ével készített weblapok nem felelnek meg a HTML-nek! De azért nem a Microsoft az ördög, a Dreamweaver is hasonló cipőben jár. Viszont a Netscape által nyílt forráskódúvá tett Mozilla webeszközét lehet ellenpéldaként felhozni. Tehát a weblapok nem felelnek meg a specifikációnak, és a szerkesztők sem nagyon. Mi a helyzet a böngészőkkel? Ott már nem ilyen könnyű ezt megállapítani. Vajon mi volt előbb? A szerkesztők hozták létre nem HTML-megfelelő kódot, és ezért kellett a webböngészőknek is idomulniuk hozzájuk, vagy fordítva? Teljesen lényegtelen. A fő célja mindenkinek az (kivéve néhány óriás céget), hogy a HTML-oldalak mindenütt pontosan ugyanúgy nézzenek ki.

(Hogy mit értek a „mindenütt” alatt? Mondjuk az IE-től a Konquerorig mindent.) Persze ez ördögi kör, a webmesterek nem gyártanak tökéletesen HTML-kompatibilis kódot, mert a böngészők nem jelenítik meg tökéletesen, a böngészők meg ki tudja, miért nem tartják be tökéletesen a szabványokat... Tehát mindenkit csak bátorítani tudok, hogy a leghitelesebb és legjobb HTML-könyvből tanuljon: a HTML specifikációjából (www.w3.org). Ugyanez vonatkozik a stíluslapokra is. Ennél jobb és részletesebb leírást sehol nem találunk. Van még egy hallatlan előnye: ingyenes. Nézzük csak meg a HTML-t tanító könyvek árát... Először úgy gondoltam, hogy a szabványokat betartva csak unalmas lapokat lehet készíteni, ám erre maga a W3C cáfol rá a CSS-t bemutató oldalával (www.w3.org/Style/CSS). Szép, színes és érdekes, szigorúan a szabvány szerint. Ha kész a nagy mű, a szép, szí-

nes, érdekes weboldal, amit te készítettél, és még a HTML-szabványnak is megfelel, leellenőriztetheted a HTML Validatorral. Ha jól dolgoztál, akkor a program gratulál, és ad egy logót, amelyet kirakhatsz az oldaladra. Még egy kis adalék a böngészőháborúhoz: az Internet Explorer fejlesztő Microsoft weboldala nem felel meg a HTML leírásának, a Mozilla-közösség weboldala (amely a Netscape böngészőhöz is adja a HTML-feldolgozó motort) pedig kifogástalan. Tessék választani! Fejlesszünk HTML-megfelelően! De ehhez az is kell, hogy legyen, ami megjeleníti...

Távmunka? Tényleg?

Ahogy fegyvernek látszó tárggyal is lehet pénzhez jutni, úgy – állítólag – távmunkának álcázott hálózatépítéssel is. A távmunkával kapcsolatos, szép számmal létező és dinamikusan szaporodó hirdetésekben, weboldalakon egyre több olyan ajánlatot olvashatunk, amely nem más, mint multi-level marketing, vagyis több-szintű hálózatépítéssel alapuló értékesítés.

Erdemes odafigyelni a hirdetések, munkaajánlatok szövegére, hisz könnyen a **profi megfogalmazások** csapdájába eshetünk! Ilyenek a „hihetetlen lehetőség”, az „internetes kereskedelemmel foglalkozó cég”, a „valósítsd meg álmaid”, illetve a „nekünk is sikerült pár hónap, év alatt eljutnunk célunkig, neked is sikerülni fog” típusú megfogalmazások.

Itt nem másról van szó, mint hogy (jó pénzért) be kell lépni egy zárt, ajánlási alapon működő **internetes kereskedelmi hálózatba**, ahonnan – esetenként kedvezményesen – magunknak és ügyfeleinknek termékeket (akár szellemi termékeket!) kell rendelni, majd másokat is erre biztatni. A **fizetés** a saját forgalmunk és az általunk beszerzett ügynökök forgalma utáni **jutalékból** áll össze, ami természetesen annál magasabb, minél több ember áll a **piramisban** alattunk.

A **hálózatépítők** **profi érvrendszer**et dolgoztak ki: a velük való együttműködés során napi pár óra **rugalmas munkavégzéssel** korlátlan jövedelem érhető el, nem kell kilépni korábbi munkahelyünkről, másodállásban, vállalkozásban is végezhető, csak egy internetes gépre, sok e-mailező ismerősrre, illetve

akár telefonon is megkönykelezhető **potenciális partnerre van szükség**. No meg a kitartó meggyőzésre, újabb és újabb emberek felkutatására, ami – ha kiszámoljuk hatványokkal, hogy hányadik szinten jutunk el akkor is a **magyar internetezők** **összlétszámához**, ha min-

Kismama távmunkában – kint van a vízből

denki csak két új embert szervez be (tizedik lépcső) – az újonnan beszervezettek egye nehezebb.

Ha hálózatépítéssel nem, akkor hogyan lehet pénzt keresni – **távmunkában**?

Erre számos lehetőség akad, de még most is a **képzettség**, a **felkészültség** számít! Összeállításunkban megszólalnak a távmunkában érintettek: a **munkaadók**, a **munkavállalók**, illetve a **segítő szervezetek**, **hivatalok** munkatársai.

Alig egy éve üzemel, de máris jelentős szerepe van a témában

a **www.tavmunkapiac.hu**, illetve a **www.tavmunka.lap.hu** weboldal üzemeltetőjének, az **In-Forrás XXI. Kht.**-nek. Mint azt **Csillag Péter**, a **Távmunka Főirány** csoportvezetője kérdésemre elmondta, ők is úgy gondolják, hogy a távmunka nem valamiféle foglalkozás, hanem egy **munkaszervezési módszer**, aminek keretében bizonyos szellemi, illetve alkotó tevékenységek végezhetőek. A fordításon, újságíráson kívül ide tartozhat a könyvelés, a grafikus munka, a táblázatkeszítés vagy akár a gépirás, az adatrögzítés is. A

korszerű távmunkafogalom elismeri a szoftverfejlesztő, a webprogramozó, a honlapkarbantartó szakemberek munkakörét is. A szemléletváltás érdekében a kht. idén tavasszal **stratégiai partnerkapcsolat**ot kezdett kialakítani nagy nemzetközi cégekkel: a **Compaq Magyarország Kft.**-vel, a **Hewlett-Packard Magyarország Kft.**-vel, az **IBM Corporation Magyarország Kft.**-vel, a **Siemens Rt.**-vel és a **Sun Microsystems Kft.**-vel. A **távmunkakultúra** fejlesztését szolgáló hálózathoz nem-

régiben csatlakozott négy magyar IT-cég képviselője, akik szintén rendelkeznek már távmunkaadási tapasztalatokkal. Az **internettechnológia-iparban** működő vállalatok – az **Econet.hu Rt.**, a **Geometria Kft.**, a **KFKI** és a **Kürt Rt.** – dolgozói között nem egy sikeres távmunkást találunk.

Andrea befektetési tanácsadóként dolgozik egy internetes részvénytársaság-

nál Budapest. Munkáját, szaktudását, személyes kapcsolatait nagyon nehezen tudná cége nélkülözni. „Amikor a kisbabámat vártam, felajánlották, hogy nem muszáj bejárnom, kaptam egy gépet otthonra, a költségeket is átvállalta a munkaadóm. Most úgy néz ki, hogy hetente egyszer bemegyek az irodába, a többi munkámat otthon végzem: kapcsolatot tartok a befektetőkkel, figyelem a részvényeket, és így tovább. Ezáltal tudok foglalkozni a gyerekekkel, és elláthatom a benti feladataimat is.”

Az e-mailben Andreától kapott képen egy elégedett anya és babája mosolyog a fényképezőgép lencséjébe. A fókuszban mégis mást kell keresnünk.

A mindennapi gyakorlat azt mutatja, hogy a munkaadók legtöbbször saját munkatársaik közül választják ki távmunkában foglalkoztatandó kollégáikat. „A kiválasztásnál figyelembe kell venni a munkavállaló szakterületét, szerepét a vállalat rendszerén belül, valamint egyéni képességeit és személyiségét. Fontos, hogy a távmunkavállaló megbízhatóan és előszózatlanul használja a korszerű kommunikációs technikákat, jól kezelje a számítógépet, önállóan tudja használni a munkájához szükséges alkalmazásokat” – összegzi e-mailben küldött szakvéleményét Mátrai Éva, a Fővárosi Munkügyi Központ szolgáltatási igazgatóhelyettese.

A lényeg tehát a képzettség, a gyakorlat és a személyiség. Az iskolázottság és az önmenedzselés képességén kívül fontos még a vállalat motiváltsága is.

A cégek igényei azonban alapvetően mások a távmunkával kapcsolatban, mint a munkavállalók. Kiemelten fontos a biztonság, úgy az eszközök, mint a dolgozó szempontjából. Megbízható, védett rendszeren keresztül, korrekt szerződés keretében foglalkoztatnának fegyelmezett, jó referenciákkal bíró táv-

munkásokat, de ez egyelőre még nehezen jön össze. Mint azt Kürti Sándor, az adatmentéssel, winchesterekkel és biztonságos hálózatokkal foglalkozó, világszerte elismert Kürt Rt. vezetője egy sajtóbeszélgetésen elmondta: „Nagyon örülnénk egy biztonságos adattovábbító hálózat kiépítésének, már csak azért is, mert most átadott új irodaházunkban 8 millió forintba került egy új munkahely kialakítása. Mondjuk ebben benne van a saját őrzött parkoló, a nagy sebességű internetkapcsolat a legkorszerűbb gépeken, az uszoda stb., de hát nekünk muszáj megőriznünk magasan képzett munkatársainkat.”

Nem elég tehát a képzettség és az otthoni technikai háttér, a személyes fellépés, az önmenedzselés képessége is elengedhetetlenül fontos! És ez az, ami nagyon nehezen fejleszthető, fenyek elszántság és akaraterő kell hozzá!

Ráadásul nem elég a hagyományos álláskereső technikák ismerete.

A celratoro.hu vagy a karrier.hu weboldalak komoly segítséget nyújthatnak e téren is.

Hajnal János főszerkesztő szerint kihagyhatatlan lehetőség a személyiség felcsiszálása, a munkavállalás szempontjából őszinte és fontos információk közlése a személyes internetes holnapon. De hogyan oldják meg az adózási, társadalombiztosítási kérdéseket?

Csillag Péter így válaszol: „Terve vettük már, hogy a munka törvénykönyvében a távmunkásokat érintő paragrafusokat megváltoztatjuk, de egyelőre akadályokba ütköztünk. Addig marad az a lehetőség, hogy az önálló jogi személyiségű, számlaképes vállalkozók vállal-

állása i n k

hatnak távmunkát, ennek jogszabályi háttere rendezett. A többiek eseti megbízással, lényegesen több adóterhet vállalva dolgozhatnak. A betegszabadság, a költségérítés és az adatbiztonság kérdése mindig az adott megbízástól függ, a feleknek a részletekről egyénileg kell megállapodniuk.”

Végezetül tehát: a távmunka létezik, megoldható. Az esetleg még mindig kételkedő olvasót azonban biztosan meggyőzi, ha megtudja: a kezében tartott lap is – természetesen – távmunkában készült. A magazin alapítója, Vértés János „távrolról”, vagyis e-mailben ezt írta: „Hat éve, amikor elindult az Internet Kalauz, társzerkesztőnk és ötletadónk Argentínában élt, s onnan küldte ötleteit, cikkeit. Művészeti szerkesztőnk Norvégiában nősült, s onnan konzultál tördelőszerkesztőnkkel. A Prim Online egyik alapítója, stratégiái igazgatónk Ausztráliában ment tanulni több mint egy éve, de mindennap velünk van. Mindez azért nem tűnik fel, mert újságróirók zöme a Klauzál térről vagy Pesterzsébetről sem jár be, hanem e-mailben küldi cikkeit, amit az otthon dolgozó két online szerkesztő webes felületen keresztül pakol fel a Prim Online-ra... Ezen a héten szülőként Mezőkövesden kellett asszisztálnom egy iskolai kiránduláshoz, de minden nap online konzultáltam kollégáimmal, s mindez azért nem jelentett különleges szituációt, mert ha bent vagyok a kiadó székházában, a padlásszinten, a fejlesztők meg lent dolgoznak a szuterénszinten, akkor is e-mailben társalgunk. Úgyhogy én nem tudom, mi az a távmunka :-).”

A távmunkával kapcsolatos további – korrekt – weboldalak:

www.tavmunkainfo.hu (Wesselényi Andrea)
www.tavmunka.hu (Távmunka Kht.)
www.otthonimunka.hu (Info Trend Kft.)
www.velunkkeressen.hu
www.i-work.hu

Gondold meg, és igyál – kávéét!

Eddig csak kávézgtunk „hogya gyönüssük a zidőt”, ráadásul némi büntudattal, tudván, hogy romboljuk, amit a természet megalkotott. Mostantól vége ennek! Az IBM megmutatja, hogyan élvezhetjük az életet emelt fővel.

Hogy pontosan miképp kezdődött el a kávéőrület, azt nem tudni, de hogy több száz éve nem akar véget érni, az biztos. Elég korán kiderült, hogy nemcsak a hazaszeretet tudja megdobogtatni a szíveket. A kezdetekről több verzió kering, az egyikben egy pázsztor észlette, hogy kecskéi legelészés közben valami boggyótól hiperaktívak lettek (1.), s szaladt a szerzetesekhez; a vallásosabb változat szerint a szerzetesek legeltek, s közben véletlenül bebuggyóztak, ettől aztán hatékonyabb lett a hitéletük; de a leghíresebb verzió szerint a kecskék vették észre, hogy gazdájuk ugrabugrál, és szaladtak szólni a szerzetesek-

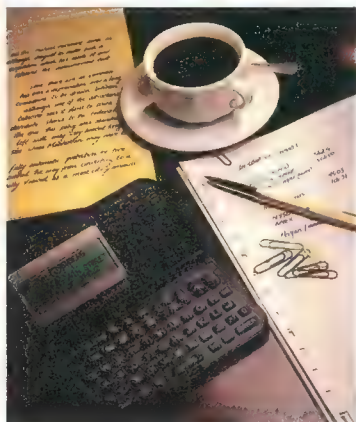

nek. A verziók egyetlen közös eleme, hogy mindez Kaffában történt (2.). Persze mindennek van előzménye: még korábban a vad Etiópiában a kávészemeket állati zsíradékba nyomkodták (3.), és ez volt a harci eledel a másik törzs nyuvasztásakor. Rossz belegondolni, mi lett volna, ha a kávénak ez a formája terjedt volna el, s reggelente most egy zsírgombócot rágnánk szét frissítő gyánánt. Szerencsére ennyre azért nem hűlye az emberiség, bár néha azért más ügyekből kifolyólag ebbéli hitemben meginkok. Innentől a kávé szép alattomban meghódította a világot. A történet nem túl eseménydús, bár állandó csőrömpölés és hörpölés kísérté. Na jó, persze össze lehet kotorni egy-két kis izgalmat, pl. a korrupt Khair bég, Mekka uralkodója betiltatta a kávéét, mire főnöke, a szultán kivégeztette. Később Nagy Frigyes próbálkozott naíval a kávé betiltásával. Kávészimatolók járták

a várost, s lecsaptak a kávé-összeesküvőkre. De mielőtt valamely alternatív természetgyógyászati kandidáőrült irányzat a kávé ostorozásában előfutárának tenné meg Frigyes, nem árt tudni, hogy ő a kávé helyett a sört propagálta, egészen a „kávélázadásig” (4.). Így, mint már annyiszor a történelemben, bebizonyosodott, hogy hullhatnak a fejek, lehet lábbal tiporni a szabadságot, de az élvezetekhez nem szabad hozzányúlni.

Az élvezet majdnem betiltva még nagyobb élvezet

Tulajdonképpen a kávé történetére rányomja bélyegét az a vallási tébolyban gyökerező téveszme, hogy ami élvezetes, az nem lehet jó. Például így lett az örömerosó szex bűnös dolog, holott

a természet arra találta ki, hogy a nemi ténykedések során felszabaduló speciális hormonok (oxytocin) éppen hogy megszilárdítsák a monogám kapcsolatokat. De hát tudjuk, hogy egyházainkban megfon-

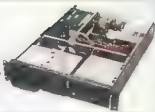

MAPOWER

19" RACK szerver és periféria tárolók, házak

www.axico.hu

<http://www.axico.hu>

nyavalyá i nk

tolt az ügyintézés, *Galilei* polgártárs beadványára is 400 év múlva érkezett meg a válasz: „na jó, mégis forog”. Mostanság az is kiderült, hogy az „*engedjétek hozzám a kisdedekeket*” mondást nem pedofília való buzditásként kell érteni, de ebből is az a tanulság, hogy a tiltás csak arra jó, mint a patak útjába dobott szikla: kerülőútra kényszeríti a patakot. Ezt láthatta be *III. Vince* (más források szerint *VIII. Kelemen*) pápa is, amikor a „nehogy már élvezzük az életet” mozgalom hangjai eljutottak hozzá („ez a Sántán itala”); előbb bölcsen megkóstolta a kávé, mielőtt betiltotta volna, amitől aztán nem is tiltotta be, mondván: ez túl jó, hogy csak a hitetlenek élvezhessék (3.).

A kávéval szembeni gyanakvás azonban megmaradt, s később tudományos köntösben visszatért.

A kávécsata hősei

A kávé rohamos terjedése az 1600-as években indult be, a sör- és a patikuslobbi nagy bánatára. De a történelmet az élvezetek viszik előre, és a történelem kerekét nem lehetett visszafelé forgatni.

Európa kezdett beleunni abba, hogy vagyont kell fizetni az arab kávéért, az arabok meg ragaszkodtak növényekükhöz. Az első hős *Baba Budan*, a csempész volt, aki elcsórt egy kávépalántát, és ültetvényt alapított belőle *Indiában* (1.), de ez csak neki volt jó. Európában a hollandok voltak az ügyesek (1.), s a megszerzett palántákkal sikeresen kísérletezgettek gyarmataikon. Hamarosan fő kávétermelőkké váltak. Ám voltak oly ostobák, és 1714-ben a kávéimádó *XIV. Lajosnak* ajándékká adtak egy kávéfát. Nem Lajost ismerték félre, hanem a dolgok logikáját. Mert Lajos éppen sággal volt annyira korlátolt, hogy a francia gyarmatról hazalátogató *de Clieu* kapitány-nak, akinek az az ötlete támadt, hogy *Martinique* lehetne Franciaország Jávája, megtiltotta, hogy bántsa az ő kedves kávéfáskáját. Erre *de Clieu* kénytelen volt egy hajtséért betörni éjszaka a pálmaházba (1.),

s így lett ő a kávé – később kiténtetett – akcióhőse. (Mások ezt cáfolják, de így izgalmasabb.) *Martinique* felé haladva útját még színesítette egy kis kalóztámadás, egy kis vitorlaciáló tornádó, majd egy kis vízhiány, ami a kávéserje vízigényességét ismervé kellemetlen epizódnak bizonyult; *de Clieu* majdnem kiszáradt, ám végül mindketten túléltek az utazást. Ma a világ termésének 90%-át e palánta utódai adják (3.), s már csak ezért is megérdemel 750 karaktert e cikkben. Beindult az üzlet, és persze a francia gyarmatokról is fejlesztés terhe mellett tilos volt kávépalántát kivinni. De akkor jött a kávé 007-es ügynöke, *Palheta* kapitány, akit *Braziliából* dobtak át palántabeszerezési ügyben *Francia Guyanába*. Beférközött a kormányzó feleségének kegyeibe, és búcsúzáskor egy csokor virágot kapott, benne egy kávépalántával (1.). Valaki tehát elveszítette a fejét, de az nem *Palheta* kapitány volt. Így terjedt el a kávétermelés *Dél- és Közép-Amerikában*. Az USA akkor még csak angol gyarmat volt, de a bostoni teadélután néven elhíresült társas összejövetel ízlésformáló

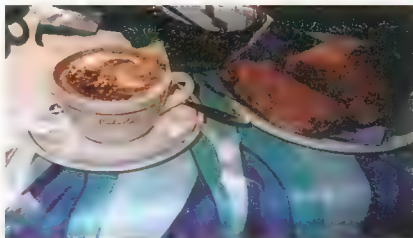
hatását mutatja, hogy a teadobálástól fogva a kávéivás hazafias tétte magasztosult (3.).

A kávé azóta mindenhol elterjedt, ahol csak megmaradt. Egyébként két fő ellensége van: a fagy és az aszketizmus.

A kávé és az ő hatása

Most, hogy így végigveregetküd magunkat a kötelező kulturális bevezetőn, ideje szembenéznünk a ténnyel. Ugyanis makacsul tartja magát az a nézet, miszerint nem lehet jó, ami serkentő anyagokat tartalmaz, mi több, az agyműködést befolyásolja. *Voltaire* napi ötven csésze kávé juttatott a szervezetebe, innen lehetett neki annyira éles elméje. Mikor kevés jóakaróinak egyike figyelmeztette, hogy a kávé mérge, hetikén azt válaszolta: „mérge, de nagyon alattomos lehet, mert ötven éve iszom, és még semmi bajom”.

Ez persze súlyosan felelőtlen duma, nem segít a kérdések tisztázásában. Bagósnál látni, hogy cseppet sem zavaró annak tudata, hogy a dohányzás öl. Hiszen mindig vannak túlélők, akikre lehet hivatkozni. És a kultúra s a tudomány fényugara már behatolt a kocsmákba is, összeakadt nyelvű egyének vizsgálatokat idéznek az asztal alatt, amelyekből kiderül, hogy a vörösbort fogyasztók egészségesebbek, és tovább élnek. Vagyis görcsösen kapaszkodunk

Gondold meg, és igyál – kávét!

az élvezetekbe. És a tudomány sem segít az önmagáért felelősséget érző (web)polgárnak, mert a tudomány a gazdaság, vagyis a bor-, a dohány-, a kávélobbi és a többi érdekszféra emlőiből táplálkozik.

Szerencsére vagyunk mINK, akik csak a lapeladásban, az abszolúte objektív tájékoztatásban és a kávéfogyasztásban vagyunk érdekeltek, nekünk tehát hihetsz. Mi nemzeti-komplex módon közelítjük meg a témát.

Kezdjük a negatív szemlélettel. Van-e, ugye, az aggodalmaskodó hangoskák. Például ha valaki a Hetek vonatkozó cikkével (5.) vagy a Korridor „legfrissebb” hírével (6.) kezd, megakadhat a torkán a reggeli kávé. A Hetek szerzői meglelték egy magyar táplálkozástudományi kutatóinté-

zetet, és ott zaklatták a kutatókat. Belőlük szedték ki egyrészt azt, hogy a kávé legalább 393 összetevőből áll (nagyon kabalisztikusan hangzik!), továbbá hogy emeli a koleszterinszintet, s még továbbá, hogy – juj-juj – nagyon káros lehet, pláne 5 csésze felett. A Korridor pedig a reggeli kávé issszonyú artériakeményítő hatásaira mutat rá. Megértjük a visszafogott konzervatív szemlélet előnyeit (arany közepűt stb.), továbbá a kiragadott vizsgálatok torzító hatásában való jóleső kéjelgést, de speciel egy 85 000 nőre kiterjedő 10 éves vizsgálat-

ban semmi nyomát nem találták annak, hogy a napi 6 csészénél is több kávé fogyasztóknak bármi okuk volna aggódni szívük és érrendszerük miatt (7.). Ugyanezt igazolta 45 000 férfi vizsgálata, továbbá 6000

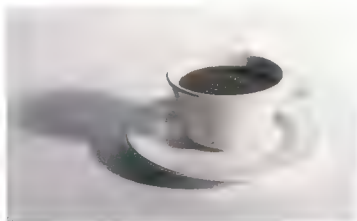
egyén 20 éves (orvosi értelemben vett) követése is. Na persze nem vonatkozik ez azokra, akik minden kávéjukba tesznek két kanál disznózsírt. Ezt a kérdést azonban az elmeosztályon szokás vizsgálni. Elterjedt hiedelem még, hogy a kávé emeli a vérnyomást (8.), és fokozza a szívritmuszavarokat. Számos vizsgálat azonban azt bizonyítja, hogy a közepesen magas vérnyomásúknál a kávé elhagyása nem javít a betegségen, és a magas vérnyomás kialakulásában sem játszik semmilyen szerepet a kávézás (feltéve, hogy időben kihozzák). Ugyanez mondható el a szervi eredetű szívritmusproblémákról is, a kávé nem befolyásolja a betegséget (7.).

Ámde! Mivel a kávé fokozza az izgal-

mi szintet, pánikbetegnek és szorongásos szívűtneik miatt aggódóknak sem melegen, sem hidegen nem ajánljuk a kávéfogyasztást (9.), mert a koffein az egyik legjobb pánik-roham-provokáló anyag (10.).

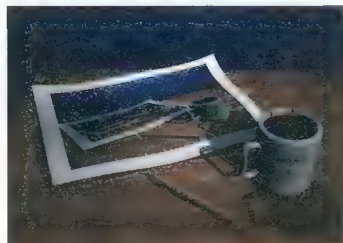
Aszkétákörökben szokás megvetően kávéfüggősről is beszélni. Kétségtelen, hogy egyesekben megfigyelhető némi eszelős vágyakozás a kávé után, de ez nem fizikai függés, mert nincs hozzászokás, és nincsenek testi elvonási tünetek (11.).

Figyeld meg, hogy a proféták mindig rosszat jósolnak, és ez a rossz szerintük mindig az emberek mohóságából következik. A félelmet átalaktják bűntudattá – ez valójában egy perverzio, a neve szadizmus. Ezt a technikát sok egyház, orvos és szülő is

imádja. Alkalmazását onnan lehet felismerni, hogy túl könnyedén tiltanak meg kellemes dolgokat, anélkül, hogy azok káros hatását bárki is tudományosan igazolta volna. A lemondás, ugye, nemesít.

A legjobb célközönséget azok alkotják, akikben könnyű szorongást kelteni. Ilyenek a magzatukért aggódó nők. Mondjuk azt nekik, hogy a kávé vetélést, koraszülést, terméketlenséget okoz, s jó kis önsanyargatást vagy önvádolást tudunk előidézni. Csak sajnos a vizsgálatok ezt nem támasztják alá (12.), napi 2-3 kávé biztonságos-

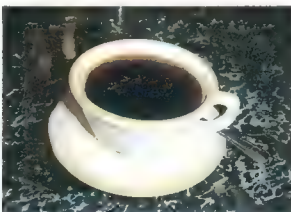
nyavalyá **i n k**

mond a kávéról. Ugyanis a napi legalább 2-3 csésze kávé 40%-kal csökkenti az epekő és 10%-kal a vesekő kialakulásának veszélyét (az USA-ban 20 millió ember fetreng epekőbántalmaktól). Napi 3-4 kávé 80%-kal csökkenti a májsugor veszélyét (16.), ami Magyarországon ma exponenciálisan növekvő halálok. A napi 4 kávét ivók között 24%-kal alacsonyabb a vastagbélrák valószínűsége (16.), és egyértelműen kijelenthetjük, hogy semmilyen rák kockázatát nem növeli a kávéfogyasztás. Sőt 50-80%-kal csökkenti a Parkinson-betegség kialakulását, meghozzá az elfogyasztott kávé mennyiségének mértékében (11.). A kávé ezenfelül depresszióellenes hatású is. Hát gondold meg, és igyál!

Írány az internetc@fe!

Az első kávéházak 1650 után nyitak meg világszerte (3.), de persze Magyarország jóval előbb megismerte nemkívánatos török vendégei által (17.). 1895-ben már

san elfogyasztható. Nem okoz kétfejséget, autizmust, sem semmi egyébbet.

A **csonttritkulás** is hálás téma, elég sokan joggal félnek tőle. Lehet bölcsen hümmögni: hát igen, a kávé... Ezt úgy rutinból szokás hozzácsapni a többi okhoz (13., 14.). Csak hát – megmondhatod a mamádnak – a vizsgálatok még intenzív kávéfogyasztás esetén sem találtak összefüggést a csonttritkulás és a kávéivás között (12.).

Na, most nézzük a **pozitív** dolgokat! Már persze azon túl, hogy a kávé **finom**, **élénkítő**, és **elősegíti a koncentrációt**, valamint a **szexet** (15.). Úgy tűnik, hogy az jár páru, aki a hamis próféta hallgat, és le-

1377 kávéház volt Pesten (18.). A kávéházak veszélyét elsősorban az ott életfor-maszerűen éldegélő, irogató sunyi ellenzékiek pusmogása jelentette (lásd **Pilvax** és 1848). Ezt a proletariátus győzelme el is söpörte, helyette jöttek azok a kis törpe asztalok, amelyeket egyen-ketten lehetett körbeülni, és a duplának nevezett zacc-főzet felett eltöprengeni, hogy mit ettek ezen a burzsoák.

Azután jött a vértelen, majd az információs forradalom, és ma már a nép, lerázva magáról jóakaróinak láncait, szabadon garázdálkodhat kávézgatás közben az interneten, s megnézheti mindazt, ami ebből az írásból helyhiány miatt kimaradt.

Ne keressetek, kávézni mentem!

Ajánlott site-ok:

1. www.nationalgeographic.com/coffee
2. www.terebess.hu/szorolapok/kave.html
3. www.telusplanet.net/public/coffee/history.htm
4. www.mochajen.com/coffee/coffeehistory.html
5. www.hetek.hu/index.php?lap=10&rovat=22&cikk=749
6. www.korridor.hu/cikk.php?cikk=100000014633
7. www.coffeescience.org/heart.html
8. www.bel2.sote.hu/hipertonio/21.html
9. www.behsci.sote.hu/panic.htm

10. www.behsci.sote.hu/nok/w_pcikk3.htm
11. www.coffeescience.org/other.html
12. www.coffeescience.org/women.html
13. www.kispest.hu/ujzag/200202/fejer.htm
14. www.medlist.com/hippocrates/III/1/036.htm
15. www.gardfoods.com/coffee/coffee.sex.htm
16. www.coffeescience.org/gastro.html
17. www.rubicon.hu/assign.php3?ID=1993010213
18. www.de.hu/kaverol/tort_mo.htm

A szépfiú és a szép lányok

Mi illik jobban egy nyár végi mozis randihoz: egy édes-nőcis, romantikus vígjáték vagy egy mesteri kémtörténet, amelyet még sötétebbé és realiztikusabbá tesz a közel egy éve történtek máig borzongató emléke? Annak, aki reflexből rávágna, hogy a páros hölgytagja valószínűleg az előbbire szavaz majd, felhívjuk a figyelmét: a kémtörténet legendás CIA-elemzőjének szerepét az utóbbi idők egyik legnépszerűbb szépfiúja, Ben Affleck játssza...

Nem egészen egy évvel a tavaly szeptemberi terrortámadás után különösen háborzongató a kérdés: megtörténhet-e, hogy terroristák tömegpusztító fegyvert robbantanak az Egyesült Államok területén? A CIA szerint több mint 20 ország rendelkezik ilyen fegyverrel vagy azzal a technológiával, amelynek segítségével tömegpusztító fegyvert gyárthatna. Egy be-

kezekbe kerülne, valamint azt, hogy milyen gyorsan változik a fenyegetettség és a rettegés az emberek józanságát félrelökő paranoiává. Az „egy atomrakéta hiányzik” alapszituáció – valljuk be – nem tűnik túlzottnak eredetinek, ám Tom Clancy kémregényeiben és azok filmváltozataiban eddig még nemigen volt alkalmuk csalódni a mozinézőknek. A Vadászat a Vörös Októberre, a Férfiás játékok és a Végveszélyben főhőse, Jack Ryan – bár minden történetben megmentette a civilizált világot a pusztulástól – valahogy mindig sikerrel kivekedte magát a sablonos akcióhősszerepkörből. No persze ehhez olyan színészek is kellenek, mint a Ryant eddig megformáló Alec Baldwin és Harrison Ford.

Clancy állandó főhőse könyvről könyvre magasabbra emelkedik a ranglétrán, és a sorozat végére az Egyesült Államok elnöke lesz belőle. A rettegés arénája azonban nem illeszkedik az időrendbe, hiszen a film készítői fiatalítani akartak: Harrison Ford szerepét a Pearl Harbor „lányos anyák álma” jellegű vadászpilótája, Ben Affleck vette át. A film a jelenben játszódik, ám főszereplője a 28 éves, újonc Jack Ryan, aki épp csak belépett a CIA kötelékébe.

Őn is lehet CIA-ügynök!

A rettegés arénája látványos kiviteld internetoldalon (www.sumofallfearsmovie.com) a CIA központjába látogathatunk el. A letöltött navigációs adatokból kiválaszthatjuk a számunkra vonzó helyszínt (a világ majd' minden nagyobb régiója képviselteti magát Moszkvától Baltimore-ig), s odaérve különféle feladatokat végezhetünk el a CIA különmegbízottjaként. Bécsben például egy stratégiai

számoló szerint a hidegháború idején több tízezer ilyen fegyver készült, s ezek kilövésre készen várakoznak az indítóállomásokon. Egy másik jelentésben viszont az áll, hogy 164 olyan szállítható robbanófej létezik a világon, amelynek mind tulajdonosa, mind holte ismeretlen. A rettegés arénája című film azt vázolja fel, hogy mi történhetne, ha egy félelmetes fegyver rossz

SUPER DLT AUTOLOADER

<http://www.axico.hu>

játék keretében kémhálozatosat kell felállítanunk, és ellenséges ügynököket kell semlegesítenünk, mielőtt a világ nukleáris arzenálja rossz kezekbe kerül. Washingtonban viszont pszichológiai tiszter kell kitöltönni, amelyből kiderül, hogy milyen munkára lennénk alkalmasak az ügynökségnél. Persze szert tehetünk a film alapvető információira is, ám az oldal elsősorban nem ezekre összpontosít: az adatokat, a letölthető képeket, klipeket csak mintegy „adalekért” találja a látványos és játékos bevezető mellé.

A hivatalos honlapnál jóval hagyományosabb filmes oldalt találunk a www.jackryanfanaitgo.com oldalon, amely bár a Jack Ryan-rajongók honlapjaként hirdeti magát, mégis sokkal inkább az új film rajongói oldalaként funkcionál. Nemigen esik szó például a nagy-névű Jack Ryan-elődökről, azaz a szuperügynökök eddig eléjtású Alec Baldwinról és Harrison Ford-ról. A rettegés arénájával kapcsolatban viszont mindenre rálehetünk, mi a rajongói szemek-szájnak ingere. A filmes infók tömegeke (hírek, cikkek, képek, klipek, életrajzok, interjúk) mellett az oldal készítői mindenestre szenteltek egy aloldalt magának a regényhöz Jack Ryannek és alkotójának, Tom Clancynak is, a látogatók pedig leadhatják szavazataikat, hogy milyennek találják kedvenc regényalakjuk új megtestesítőjét. Aki viszont eleve Ben Affleck miatt választott mozijegyet, azok az ifjú színész sokszerenyi rajongói honlapján találják meg a keresett információt. Nekik többek között a www.benaffectop.com (figyelem, nem hivatalos oldal!) és az affectoptopia.com címen érdemes elkezdeni a keresésgélt. 🍷

b
a
v
l
k
t
t
f
t
n
e
i
f
i

ri...
 nt...
 se...
 al...
 gyon akarjuk, a teszt értékelésén kívül ki tu-
 do...
 a...
 o...
 m...

filmje **ink**

Édes kis csajmozi

[illegible][illegible]

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!

Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacomp.com

a mi Mac **i n k**

Az ország házáól az alvilágig sok minden összegyűlt mostani összeállításunkban is, reméljük, hogy e kettő között több összefüggés sohasem lesz, mint annyi, hogy „egy lapon emlegetjük” a weboldalaikat... Nyáron néhány régi weblapot is regisztráltak olvasóink a Magyar Címtárba, ami végül is nem baj, mi mindig a legfrissebb bejegyzeteket ajánljuk olvasóinknak, és ha a Startlap vagy a Letöltés.com eddig nem volt benne a MaCi-ban, akkor itt az ideje, hogy ezek is bekerüljenek az ajánlatba.

Aloe Vera

www.aloevera.hu

Általános Értékpapíri Bank Rt.
www.gbt.hu

Alvilág

www.alvilag.hu/illes

A médiások médiája

www.mediainfo.hu

ANTSZ

www.antsz.hu

Aportal.hu

www.portal.hu

Apróhirdetések

www.levif.net/apro

Aqua-food

www.aqua-food.hu

ArchiMed Bt.

www.archi.hu

Astronet

www.astronet.hu

Asztrológia

www.asztrologia.ini.hu

Autósport

www.autosport.hu

Az ország háza

www.parlament.hu

Az új éden

www.ujeden.hu

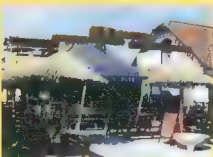

B2B Webdesign

www.b2bweb.hu

Balatonberény

www.extra.hu/balatonbereny

Bionet-life

www.bionet-life.com

Black & white

blacknwhite.dyndns.org

BME Információs Központ és

Könyvtár

www.omikk.hu

Bolondokháza

free.x3.hu/bolondokhaza

Bonyek Design Studio

www.bonyek.hu

Borítók.hu

www.boritok.ini.hu

Brezol

www.extra.hu/brezol

Budántúl

www.budantul.hu

Cane Corso

www.cane-corso.hu

Cardcomp

www.cardcomp.hu

Cardinal Kft.

www.cardinal.hu

Ceindex

www.ceindex.net

Cinetrip

www.cinetrip.net

Clan Fighter's

www.extra.hu/cfighters

Clogs

clogs.fw.hu

Clubonline

www.clubonline.hu

Coinfo

www.coinfo.hu

Csepel – Polgármesteri Hivatal

www.csepe.hu

DeltaCom Security

www.deltacom.ini.hu

Dizsmadarmagazin

www.dizsmadarmagazin.hu

Dj. Bolla

web.interware.hu/djbolla

Dj.hu

www.dj.hu

Domainnév

www.levif.net/domainnev

Donovaly

www.ho.hu

Dr. Kresz Mária Alapítvány

www.extra.hu/drkresz

D-web

www.dweb.hu

E-business

www.ebu2000.hu

E-card

www.e-card.hu

Edda

www.edda.hu

Egy video gondolatai

www.extra.hu/video

E-jegy

www.ejegy.hu

E-kiadó

www.e-kiado.hu

eMenedzser

www.emenedzser.hu

Enveco Free

free.enveco.hu

Enveco Freestat

freestat.hu

Eötvös utcai iskola

www.eotvos.host.sk

Építészeti startlap

www.archilink.hu

E-spell

www.espell.hu

Észak.index

eszak.index.hu/premier/index.html#film

Fab-Ing ingatlaniroda

fabing.ini.hu

Faiskola

www.faiskola.hu

Family Car Bt.

free.x3.hu/airbrush

Féherneműbolt

www.fehernembolt.hu

Fiúkról

m4w.therside.hu

Flipper

www.flipper.hu

AB-Aegon

www.ab.hu

Abonasoft

abonasoft.ini.hu

Activeline

www.activeline.hu

Adviola Reklámügynökség

www.adviola.hu

Ági modell

www.extra.hu/agimodell

Agriportál

www.agriportal.hu

Akadémiai Kiadó

www.akkrt.hu

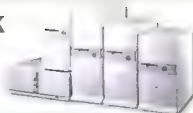
Alcatraz

www.hpteam.2u.hu

Állások

www.allasok.hu

a mi Mac i n k

Forgalom
www.forgalom.hu

Freeweb
wchk.freeweb.hu

Free SMS
www.freesms.net

Free SMS-küldő
www.sendsms.host.sk/indexhu.php

Freeweb
freeweb.hu/lelohely/money.htm

Funpic
www.funpic.hu

Gabber Kingdom
gabber.kingdom.hu

Gamekapocs
www.gamekapocs.hu

Gázautó
www.gazauto.hu

Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
www.gkm.hu

Geekfinder
www.geekfinder.hu

Gerendás Péter
www.gerendas.elender.hu

Gyümölcsöskert
www.extra.hu/fruitgarden

Hatca-S
www.hatca.hu

Helena
www.helena.hu

Herkules
www.jaj.ini.hu

HM Rt.
www.hmei.hu

Hungarian jazz
www.hungarianjazzcafe.hu

Huninfo
www.huninfo.de

Hurrá, nyaralunk!
www.zoldocean.hu

Hweb 2001
www.extra.hu/hweb

I

Infopont
www.infopont.hu

Info-Prod
www.infoprod.hu

Ingatlan
www.ingatlan-hu.ini.hu

Ingatlanok
www.freeweb.hu/mzsa

Ingyenes online apróhirdetések
www.levif.net/apro

Intercat
intercat.freeweb.hu

Intermax
www.extra.hu/intermax

Internetbiztonság
internetbiztonsag.lap.hu

Internetvilág
www.ivilag.hu

Interplanet
www.interplanet.exnetnet.hu

Ipiapacs
www.ipiapacs.hu

Irodalmi-esztétikai lexikon
www.extra.hu/lexikon

Irodaweb
www.irodaweb.hu/biztonsag

Iskolák
www.tanul.hu/iskolak.htm

J

Játék.infopont
www.jatek.infopont.hu

Játékok
mitte.tvnet.hu

J. Geri
klubmail.hu/j.geri

Jobb egészséget a nőknek!
www.behsci.sote.hu/nok

Jómagam
www.jomagam.hu

K

Kalapács
www.kalapacs.hu

Képcsarnok
www.kepcsarnok.hu

Képeslappróteszt
toteam.hu/kepeslap

Képirás
www.kepiras.hu

Ki a király?
kiakiraly.hu

Kisokos
www.kisokos.com

Kloó Dániel
www.tar.hu/kloodani

Koncz Sándor
www.mfk.u-szeged.hu/~koncz/docs/tan_fizu/fiz.htm

Konyha
www.konyha.lap.hu

Könyvtárak
www.irodaweb.hu/konyv/konyvtar.htm

Kreátor
www.kreator.hu

L

Lányok-fiúk
www.lanyokfiuk.hu

Ledl Ingatlan
extra.hu/danton

Linux-fórum
www.linuxforum.hu

Lullenstyd audiology
www.lullenstyd.com

Lutri
www.lutri.hu

Magic Wanders
www.extra.hu/magicwanders

Magyar Légiforgalmi Irányítók Egyesülete
www.mlie.hu

Man in Time
www.manintime.hu

Mándi Teri
www.tar.hu/terymetty

Marcali
marcali.znet.hu

Mareco Rt.
www.mareco.hu

Matematikai versenyek feladatainak gyűjteménye
www.matek.host.sk

Medicentrum
www.medicentrum.hu

MEKESZ
www.mekesz.ini.hu

MEKKA
www.mekka.hu

Mellesleg
www.zenehirek.hu

Mercurius Hungary Org
mercurius.hungary.org

Mindenféle
www.ahova.hu

Mobilinfo
www.extra.hu/mobil-info

Mobillogó
www.mobillogo.hu

Mongoose tuningrendszerek
www.mongoose.hu

Moorhuhn Online
www.extra.hu/moorhuhnonline/index.html

Morrigan Fordító és Szolgáltató Bt.
www.extra.hu/morrigan

Moso
www.extra.hu/mosoonline

MP3
www.extra.hu/mp3central

MP3
www.mp3kiado.ini.hu

Munka
www.munka.hu

Nagyszékely István
extra.hu/hajoka

Narancs
www.narancs.com

http://www.prim.hu

a mi Mac **ink**

Nem, nem, soha
www.nemnemsoha.hu

Netcafe
www.net-cafe.hu

Nethírlap
www.nethirlap.hu

Netvadász
www.extra.hu/netvadasz

Nóniusz
www.noniusz.hu

O
Ókori Itália
www.italia.ini.hu

Oriflame
www.satnet.hu/orikozmetika

Orkesztika Alapítvány
www.orkesztika.hu

P
Pa-Bo Bt.
www.fengshui.hu

PaintBall
www.paintballgame.hu

Pana Club
www.novaco.hu

Pavel műszaki oldala
w3.sopronnet.hu/baranyap/lada

PDA-mánia
www.epocportal.hu

Pécsinfo
www.pecsinfo.hu

Pentium-PC
www.pentium-pc.inf.hu

Pesti Broadway
www.pbo.hu

Pixel
www.pxl.hu

Plaza
www.pontplaza.hu

Polgár András
www.scripiter.vnet.hu

Pontjo.hu
www.pontjo.hu

Poszterek
www.posztershop.hu

Praxis-Piac
free.x3.hu/drderi

Prim Online - MaCi
www.prim.hu/maci

Prim Online - Prímlista
www.primlista.hu

Profi programok, profi minőség
as.hu/profi/index.html

Q
Quintessence
www.extra.hu/veresm

Qwertu
qwertu.2u.hu

R
Ráckeve
www.rackeve.hu

Randevú
www.randevu.host.sk

Rockzene
rockzene.fw.hu

Román és magyar pénzkatalógus
www.levif.net/Catalogue

S
Sárgalap
www.sargalap.hu

Senerit internettárház
www.senerit.hu

Settlers
settlers.benjamin.hu

Simontornya
simontornya.com

Software City
www.softwarecity.hu

Standa Cafe
www.standa-cafe.hu

Startlap
www.startlap.hu

Startolj! - linkgyűjtemény
www.startolj.hu

Street
www.street.hu

Surf-port
www.surf-port.net

Sync Internet Studio
www.sync.hu

Szeretlek
szeretlek.fw.hu

Szexpiac
www.szexpiac.com

T
Táltos Iskola
www.taltos7.hu

Tar
www.tar.hu/htmm

Távmunkatífo
www.tavmunkatifo.hu

Techno
techno.lap.hu

Tesztelő
www.tesztelo.hu

Tiby-ke
www.tar.hu/tiby-ke

Tódi
www.ingyennet.hu/~todi

Tophirek
top.yahuo.hu

Toteam
www.toteam.hu

Transylvania
www.geocities.com/a8f/index.htm

Transylvania - Erdély - Ardeal
www.attbnet.net

Transylvania Online
www.transylvaniaonline.com

Tuborg
www.tuborg.hu

U
U2R0
www.geller.hu

UPC
canissa.ini.hu

V
V8-mánia
webindex.ini.hu

Végi receptek
www.nexus.hu/recept/vegi.html

Vidra
www.vidraportal.hu

Vígh Boglárka
web.intervare.hu/bogica

Villgép Szervíz
w3.enternet.hu/sovari

Virágposta
www.viragposta.hu

W
WebGame
www.tar.hu/webgame

Webnyeremény
www.webnyeremeny.ini.hu

Web-o Matic Center
www.webomatic.hu

Wesselényi - angoltanulás
www.wesselenyi.com/angol

Windsurf
www.windsurf.at.hu

WinStupid
www.winstupid.inhun.net

WolfGay-galéria
www.wolfgay.de

Wyco - az atomoldal
www.extra.hu/wyco

Y
Yellow Pages
www.yellowpages.hu

Z
ZMP3
www.extra.hu/zorrotm

American Service Travel

1052 Budapest, Váci utca 15.

Telefon: 266-6548 • E-mail: reservation@american.hu

A testre szabott utazás!

Budapest legjobb repülőjegy árak

	Eredeti ár	Akció ár
Amszterdam	42.500 Ft	39.100 Ft
Bali	129.500 Ft	166.700 Ft
Bangkok	155.100 Ft	146.200 Ft *
Dubai	102.000 Ft	90.300 Ft
Frankfurt	41.000 Ft	37.800 Ft
Larnaca	50.600 Ft	45.600 Ft
London	50.600 Ft	45.600 Ft
Los Angeles	137.600 Ft	129.900 Ft
Málta	57.000 Ft	49.900 Ft
Miami	94.000 Ft	89.000 Ft
New York	84.500 Ft	79.900 Ft
Rio de Janeiro	144.200 Ft	132.400 Ft
Singapore	164.200 Ft	156.700 Ft
Tel Aviv	74.200 Ft	68.200 Ft
Toronto	113.100 Ft	103.700 Ft
Tokyo	167.200 Ft	156.700 Ft
Zürich	42.500 Ft	39.100 Ft

A közölt repülőjegyeknek
nem tartalmazzák
a repülőtéri illetéket és
bizonyos feltételekkel
érvényesek.

A *-al jelölt jegyárakhoz ajándék szállást biztosítottunk !!!!!

MALÉV AKCIÓ!

**Minden héten 3 európai városba
utazhat 39.900 Ft-ért!**

Érdeklődjön irodánkban!

USA, Kanada, Ausztrália vízumügyintézés!

SZENZÁCIÓS AKCIÓ!

BALI 14 nap 263.800 Ft

Repülőjegy, szállás 3* hotel, 5 fakultatív program, transzfer

Seychelles 8 nap 268.900 Ft

Repülőjegy, szállás 3* hotel, transzfer

INFO MARKET

Információ akkor...
és most!

**INFOmarket 2002
szepember 13-19.**

A képzés...
szervezését kérjük. De az...

A 106. BNV-vel egy időben látható az INFOmarket
Információtechnológiai és telekommunikációs vásár
a Budapesti Városligetben.

Nyitva tartás: naponta 10-től 18 óráig
50%-os MÁV kedvezmény!

Nyitányitók az interneten:

Tele. ötletekkel
telekommunikációval

**Minden vásárlása
pénzt hoz!**

**Ne kérjen
kölsön,
eTallért
költsön!**

www.ebolt.hu

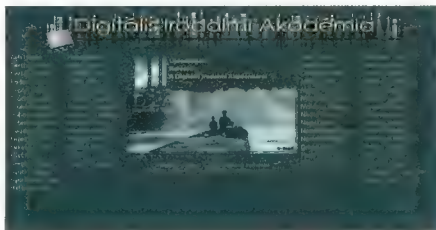
Internetes Műszaki áruház

Irodalmi kincsesbánya a neten

Szimbolikus gesztus volt, hogy 2000. május 31-én az akkor 85 éves Határ Győző, a Digitális Irodalmi Akadémia doyenje nyomta meg a program honlapját elindító Enter gombot. Az 1998 tavaszán alapított akadémia támogatja a kortárs magyar írókat, és digitalizálja, egységes adatbázisban teszi elérhetővé alkotásait a világhálón. A program iránti érdeklődést mutatja, hogy két év alatt egymilliónyian látogatták meg a honlapot. Az alkotók felhasználási díjat kapnak, a mindenkor mininál is nagyobbért. Az összeget azonban néhányszor nem tudták az írók időben folyósítani. Magos Györgyöt, a program vezetőjét először a visszatérő pénzügyi nehézségek okairól kérdeztük.

■ Ezek a gondok a Digitális Irodalmi Akadémia jogi és finanszírozási helyzetéből adódnak. 1998-ban az akkori Művelődési és Köznevelési Minisztérium nem tudta vállalni, hogy folyamatosan saját keretéből finanszírozza a programot, ezért a Nemzeti Kulturális Alap pénzügyi támogatásával működünk. Mivel az alapítvány két évnél hosszabb időre nem vállalhat semmilyen kötelezettséget, két évente meg kell újítanunk az írókkal kötött szerződéseinket. Ezenkívül minden évben meg kell pályáznunk az alap által finanszírozott programot, végigcsinálva a hosszadalmas adminisztrációt. Az évente megújítandó pályázat s a két évente újrakötendő szerződések sok energiát vesznek el. A jelenlegi szabályok nem adnak lehetőséget egy jogi értelemben stabil szerzőségi kialakításra, ami bizonytalanságban tart bennünket és az írókat egyaránt. Ez a konstrukció azt jelenti, hogy a Digitális Irodalmi

Akadémia munkáját bármikor félbeszakíthatják, akár le is állíthatják. Ezen többször próbáltam már változtatni, de eddig nem sikerült. Hamarosan megint lejár a két év, s ismét kísérletet teszek arra, hogy olyan jogi keretet biztosítsunk, amely az akadémiai tagok számára

megnyugtató módon lehetővé teszi, hogy életük végéig kapják a felhasználási díjat.

■ Annak idején sokan kritizálták a tagok kiválasztásának módját...

■ Négy évvel ezelőtt a Kossuth-díj és a Babérkoszorús kitüntetés automatikusan alkalmazható normatív szűrőként működött. Az adott lehetőségek közül véleményem szerint

ez volt a legjobb megoldás. Ha például bizottságot kértünk volna fel, az legalább ekkora vitákat eredményezett volna. A Digitális Irodalmi Akadémia 39 taggal alakult, s jelenleg 61 tagja van. Az alakuló ülés első döntése az volt, hogy a résztvevők Digitális Irodalmi Akadémiára módosították a Digitális Halhatatlannak elnevezést. Az akadémia évente legalább egyszer ülésezik, amikor a tagok többfordulós szavazásának eredményeként megválasztja új tagjait. A bekerülésnek különleges értéket ad, hogy a pályatársak elismerését jelzi. 1998-tól három éven keresztül a közelmúltban elhunyt szerzők közül is választhattak a tagok: minden évben az öt legtöbb szavazatot kapott alkotó kerül be. A posztumusz tagok esetében a Pe-

tőfi Irodalmi Múzeum az örökösöktől megvásárolja a kéziratanyagot vagy annak egy részét, a Digitális Irodalmi Akadémia pedig a szerző műveinek elektronikus felhasználási jogát – összesen kétféle forintért.

■ 1998-ban sokan kifogásolták, hogy a kormány miért alapított új intézményt ahelyett, hogy a Magyar

Elektronikus Könyvtára bízta volna a feladatot.

■ A kormány nem alapított új intézményt, hanem a néhány nappal korábban létrehozott Magyar Irodalom Háza Kortárs Irodalmi Központjára bízta a program megvalósítását, amely teljes mértékben

könyve **ink**

beleillett annak tevékenységi körébe. Ezen intézmények megszüntetésétől, 2000 őszétől az akadémia a Neumann János Digitális Könyvtár keretei között működik. Úgy gondolom, hogy ez – a Magyar Elektronikus Könyvtár érdemeit elismerve – megalapozott döntés volt, mert

Sokan úgy vélték, a választott formátum túlságosan nehéz, bonyolult teszi a feldolgozást. Az idő azonban minket igazolt. Eleinte nem volt könnyű dolgunk, hiszen ilyen terjedelmű és típusú anyag SGML-feldolgozásában akkoriban még senkinek nem volt tapasztalata. Két évbe telt, amíg a módszereket kidolgoztuk, és elkészült annyi jó minőségű digitalizált anyag, hogy

hogy továbbra is nagy mennyiségű digitalizálást tudjunk finanszírozni. Kétszer is időt veszítettünk ezen a téren: induláskor a módszerek kialakítása, most pedig az eredménytelen közbeszerzési eljárás miatt. Szeretném, ha ezt a hátrányt mihamarabb le tudnánk dolgozni, és 2003 végére eljuthatunk oda, hogy befejeződik a tagok lényegi életművének digitalizálása. Természetesen lesznek kivételek, hiszen az irodalmi szakértők teljesítőképessége is véges. A digitalizálás számos fázisa, többszöri alapos kontroll után ők végzik az internetre kerülő szövegek végső ellenőrzését.

■ Ézenkívül mi az irodalmi szakértők feladata?

■ Megírják az akadémia tagjainak részletes életrajzát, összeállítják műveik bibliográfiáját és a róluk szóló szakirodalom jegyzékét, s előkészítik digitalizálásra a műveiket. Minden szerzőt megkértünk, hogy válasszon magának egy szakértőt, akiben megbízik, aki jól ismeri a műveit. Az irodalomtörténész közvetít köztünk és az írók között. Az internetre először az író által legfontosabbnak tartott művek kerülnek fel, aztán fokozatosan a teljes életmű. Jelenleg több mint 400 kötet, 20 000 mű szerepel a honlapunkon. A Digitális Irodalmi Akadémia rendszerezett kortárs irodalmi anyaga világszponylatban is egyedülálló. A szerzői jog miatt a közlésnek komoly anyagi vonzatai vannak, ezért támogatás nélkül nem boldogulnánk. A program létrejötté az állami mecenatúra újszerű példája. Honlapunk az irodalommal foglalkozók és írók érdeklődők számára különleges kincsesbánya: az egyetlen hely, ahol élő vagy közelmúltban elhunyt írók után nyomozhat bárki, sokféle szempont szerint kutatva az őt ér-

a művek digitalizálásán kívül életrajzot, bibliográfiát, szakirodalmat is közlünk az egyes szerzőkről, valamint havonta folyósítjuk az íróknak a felhasználási díjat, újságokra, irodalmi folyóiratokra, internetre fizetünk elő a tagoknak, megfestetjük az általuk kiválasztott művéssel a portréjukat, amire a MEK mint civil kezdeményezés nem lett volna alkalmas.

■ Hogyan halad a digitalizálás?

■ A Neumann János Digitális Könyvtárral együtt kezdtük el a művek digitalizálását, 1998 nyarán, SGML formátumban. Akkoriban ez a döntés nagy ellenállást váltott ki.

megnyithattuk honlapunkat.

A program tervezésekor azt hittük, erre sokkal hamarabb sor kerül, de a gyorsaság helyett mindig a minőségre összpontosítottunk. A szerződés a digitalizálást végző céggel nemrég lejárt, és új közbeszerzési pályázatot írtunk ki, amely eredménytelenül zárult, mert olyan magas összegért vállalták volna a munkát, ami nem fért bele az akadémia költségvetésébe. Így most mi magunk alakítottuk ki egy szervezetet,

Irodalmi kincsbánya a neten

dekló információk után. Célunk, hogy minden adatunk forrásértékű legyen, a lehető legkevesebb tévedés csúszson be. Tisztában vagyunk vele, hogy a keresés a teljes életművek felkerülése után lehet majd igazán erdményes, ezért szeretnénk minél hamarabb befejezni a digitálisálást. Teljességre törek-szünk, kompromisszumok nélkül.

■ *Számítógépes körökben gyakran elhangzik a vád, hogy túlságosan nehéz bejutni ebbe a fantasztikus irodalmi kincsbányába. Egyrészt azért, mert sok kép van a honlapon, másrészt mert a vékonyabb pénztárcájú emberek nem engedhetik meg maguknak, hogy Java-programot használjanak.*

■ Mindig ragaszkodunk a legmodernebb számítógépes technikához, hiszen ezen a téren nagyon gyors a fejlődés: ami ma csúcsmínőségnek számít, két éven belül elavul. Ugyanakkor a Digitális Irodalmi Akadémia célja, hogy a lehető legtöbb emberhez eljusson a kortárs magyar irodalom, ezért honlapunk hamarosan az internetezésre alkalmas leggyengébb géppel is elérhető lesz.

■ *Sokan olvasnak irodalmat az interneten?*

■ Induláskor többen kételkedtek benne, hogy látogatott lesz a honlap. Tény, hogy a hagyományos olvasás élményét a komputer nem adja meg, de nem is várható el tőle. Ami a számítógépen van, az információ, legyen egy rövid vers vagy egy több ezer oldalas regény. Ez utóbbit nyilvánvalóan nem olvassa el senki a komputer előtt ülte, de kedvére kutathat a szövegben, letöltheti, saját céljára ki is nyomtat-

hatja. Sokan aggódnak, hogy meg lehet-e akadályozni az akadémia honlapjáról letöltött művek engedély nélküli sokszorosítását. Erre nem tudok mást mondani, mint hogy bízni kell az emberekben. Egy komoly könyvkiadó nem tesz ilyet. Kölcsönös megállapodás alapján, egymás érdekeit tiszteletben tartva természetesen lehetséges az együtt-

működés. Mi mindenesetre pontosan megfogalmazva felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra, hogy mire használhatják a közölt műveket.

■ *Az olvasók megszokták a számítógépen történő olvasást. Az írók is, hogy szövegszerkesztő programmal dolgozzanak?*

■ Tudomásom szerint az akadémiai tagok többsége változatlanul tollat vagy írógépet használ. Az utóknak ez azért jó, mert lesznek kéziratok.

Aki számítógépen levelezik és dolgozik, annak a levelezésért, műveinek első változatait, azok alakulását legfeljebb akkor kutathatják a kíváncsi utódok, ha ő maga lemezeremti az anyagokat. Sosem késő,

hogy megismerjük a számítógépet. Bizonyíték erre Határ Győző esete, aki nyolcvanévesen kezdte el használni, s azóta már csak komputerrel dolgozik. Internetezni is megtanult. Idős fejfel sem volt rest, hogy belevesse magát egy számára addig teljesen ismeretlen eszköz használatának elsajátításába, ami segít neki az írásban és a tájékozódásban. Maga fedezte fel a számítógép fantasztikus lehetőségeit – saját tapasztalatom alapján mondhatom, így sokkal izgalmasabb, mint egy tanfolyamon elsajátítani a tudnivalókat.

■ *Izgalomkban bőven van részükhöz, hiszen ősszel fontos döntések születnek majd az akadémiával kapcsolatban...*

■ Reméljük, hiszen a program távlataihoz képest rendezetlen jogi és pénzügyi helyzetünket végre hosszabb időtartamra tisztázni kell. Különös tekintettel arra, hogy év végén lejár az írókkal kötött szerződésünk, ami a program folytatása esetén a feltételrendszer korszerűsítését is időszzerűvé teszi. Az akadémia elleni támadások ma már nem olyan élesek, mint alapításakor voltak. Mindenki elismeri a program vitathatatlan értékeit. Boldog lennék, ha – ahogy a igényként többször elhangzott – az írókhoz hasonlóan más művészeti ágak kortárs alkotói is megkaphatnák a lehető legjobb műveik digitalizálására. ●

VILÁGURAI?

(5. rész)

Miért beszél mindenki a számítógépekről?
 Miért lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe”, a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része?
 Nem válunk-e a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben?
 Nem kell-e attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznak minket?
 Nem válnak-e gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá?
 Nem torzul-e el személyiségük az elektronikus játékoktól?
 Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.

3. Ki? (Avagy mese a személyazonosságról)

Kolumbusz Elektroníában

A XV. század utolsó esztendeiben hatalmas világgrész nyílt meg az európaiak ámuló szemei előtt, amelynek addig a létezését sem sejtették. Egy öntelt, elszánt olasz hajóra szállt, és keletről kívánva megközelíteni Indiát rábukkant az amerikai ikerkontinensre, amelyről csak halála után derült ki, hogy nem India, s még később, hogy kis híján akkora, mint egész Ázsia. Az ámuló európaiak előtt századról századra fokozatosan tárultak föl az Újvilág csodái – ki tudja, napjainkra ismerik-e az összeszt? A XX. század utolsó esztendeiben hatalmas világgrész nyílt meg az egész világ ámuló szemei előtt, amelynek addig a létezését sem sejtették. Néhány öntelt, elszánt amerikai csavarhúzó ragadott, és atombiztos számítógép-hálózatot kívánva építeni rábukkant az internetkontinensre, amelyről csak lassan derült ki, hogy nem katonák és

tudósok belterjes szórakozása, s még később, hogy nagyobb, mint az egész földkerekség. Az ámuló Föld-lakók előtt évről évre fokozatosan tárultak föl az új világ csodái – bizonyos, hogy napjainkban csak töredéküket ismerik.

Az amerikai kontinens háromszáz évig fejlődött csöndes gyarmati sorban. Felfedezőutakat indítottak mindenfelé, utakat, városokat építettek. Azután sorban, ország ország után, kivívták függetlenségüket, s némelyik közülük kétszáz évvel később már gazdagabb, mint egykori gyarmattartói.

Az internetkontinens harminc éve fejlődik csöndes gyarmati sorban. Felfedezőutakat indítanak mindenfelé, utakat, városokat építenek. Azután... vajon mi lesz húsz év múlva? Mennyire változtatja meg világunkat

az internet – egyáltalán maga a számítógép? Ennél a kérdésnél elmosolyodtam, mert a megfogalmazás feltevése, hogy az internet a számítógéppel kapcsolatos tudományok része. Pedig dehogyan, az már nagyon régen volt, amikor ezt lehetett mondani. Napjainkban már a számítógéppel kapcsolatos tudományok az internetes tudományok részei. Ma még nem iratkozhatunk be az egyetemre internetes tudományokat tanulni, pedig nagy szükség lenne rá, hogy legalább esélyünk legyen lépést tartani gyermekeinkkel, akik magától értetődően fogják kezelni a számítógépet. A hagyományos tudományok némelyike ugyancsak nehezen tart majd lépést gyermekeivel, önmaga internetes változataival. Vagy ezek igazából nem is új tudományok, csak a régiéket átköltöztése más környezetbe? Ki tudja? Némely területen forradalmi változásokra számíthatunk.

Az egyik tudomány, ahol a változások nem forradalmiak, az marketingé – itt már javában folynak a kutatások, cégek ezrei költöznek pánikszerű gyorsasággal az internetre, nehogy lemaradjanak az úttörőknek kijáró előnyösebb helyekről. Vállalat van az Olvasó, nem érdeklí? Ne tegye, mert ezért olyan olcsó az internet, amilyen, sőt ezért van egyáltalán. Mert nem jóféle feketezenet, hanem reklámot dobálnak a kazánjaiba, amitől egyre gyorsabban szalad.

A KULCS

De most lássunk egy másik internetes tudományt, ahol szintén gyakran történnek előrelépések és visszafordítások, ám ezekről ritkábban hallunk a tévéhíradóban, mint a filmstárok házasságairól. Ez a tudomány a biztonságtechnikai. Már megint mozogni látom az Olvasó vállait, pedig nincs rá ok. Ez a tudomány lehet a következő, amely átforgalmazza világunkat. Érdemes kicsit messzebből kezdeni.

kapja meg a híreket. Lehet másik futárt küldeni, de az ellenség addigra tudomást szerez fontos dolgokról. Ekkor kitaláltak mindenféle módszereket, mint például azt, hogy leborotválták egy rabszolga fejét, ráírták az üzenetet, aztán megvárták, amíg kinő a haja, és elküldték. A címzettnek csak nullásgépet kellett ragadnia, és előállt az üzenet. Ha a rabszolgát elfogta az ellenség, akkor sem volt probléma, hisz eszközbe sem jutott éppen a haját leborotválni. Ennek az eljárásnak, mondanom sem kell, nem az volt a hátulütője, hogy a nullásgépet akkoriban még nem ismerték. Századok jöttek-mentek, s az embereknek mindig volt valami titkolnivalójuk. *Julius Caesar* nem csapott föl a rabszolgák borbélyának, inkább úgy írta le az üzenetét, hogy minden betű helyett az ábécében három hellyel hátrébb álló hangzót használt. Ezt közölte a centurioival, s azok el tudták olvasni a leveleit. A cézár nem tudhatta, hogy két-

Rákóczi fejedelemnek több különböző titkosírása is volt, minden fontos levelezőpartnerével más-más rendszert használt. Hagyatékában fennmaradt többféle „clavis”, azaz kulcs. Minden titkosírásnak ez a gyenge pontja: a kulcs. Annak a leírása, hogy hogyan kell a szöveget megfejteni. Az ögörög titkosírás kulcsa ez volt: „borotvált le a rabszolga haját”. *Julius Caesar* írásáé: „hármalt balra az ábécében”.

Sándor Mátyás és összeesküvő társainak kulcsa az a kis rostély volt, amelyet – emléksünk – a bizalmukba férkőzött Sárkány ellopott, és segítségével megfejtett egy üzenetet. Ha nem lopta volna el, nem tudta volna megfejteni, a szervezkedést nem leplezik le, és *Verne* meséje sem tartott volna tovább.

Mint látható, minden titkosság próbaköve az, hogy a kulcs ne juthasson illetéketlen kezekbe. Az alkalmazott módszernek ma már nagyon bonyolulniuk kell lennie, ha az ember ki akar fogni a titkosszolgálatok rejtegetőinek tapasztalatán. Láthatatlan tinta, rostély, betűsorok eltolása ma már szóba sem jöhet. Meg hát akinek olyan fontos a mondani-álója, hogy rejtegeti, annak sürgős is. Nem ér rá levelezni. Telefonál, netán az interneten küld levelet, egy-egy számítógépek segítségével üzen. Gyorsan ís titokban. S megkezdődött a kódháború.

A kódháború

Tartott már a hidegháború alatt is, de nem ért véget a szovjet rendszer bukásával. Tartott az évezredet záró évtizedben, és tart ma is. Az internetes sajtó gyakran közöl hadijelenéseket.

A két szemben álló fél egyike a kormány – minden ország mindenkori kormánya –, amely ellenőrizni szeretné az állampolgárok kommunikációját. A kormány azzal érvel, hogy ha a terroristák, maffiózók egy nap minden lehallgatástól védetten

Sándor Mátyás

Valamikor réges-régen a görögök rájöttek – már megint valami, amire a görögök jöttek rá –, hogy az ellenség elfoghatja a fontos híreket vivő futárt, s akkor még az lesz a kisebb baj, hogy a címzett hadvezér nem

ezer év múlva gyermekjáték lesz egy ilyen titkosírást megfejteni. (Hogyan? Meg kell keresni a legrövidebb szavakat. Ha találunk olyat, amely csak egy betűből áll, feltehetjük a kérdést: mi lehet ez a szó? Hány egybetűs szó található a nyelvben? S máris van néhány tippünk...)

szolgá **i n k**

beszélhetik meg terveiket, akkor vége a közbiztonságnak.

A másik fél azon polgári szervezetek összessége, amelyek fölveték a harcot a kormányok ellen. Fő érvek az, hogy a kormányokban nem lehet megbízni. Akárcit lehallgatnának, ha úgy kívánná az érdekük. Ha pedig egy nap bárkit bárhol lehallgathatnak, akkor a demokráciának van vége.

Ha az ellenfelek bármelyike téves állásponton lenne, a háború zaja már rég elült volna. De hát valahol mindkettőnek igaza van.

A harc váltakozó sikerrel folyt. A titkosításra vágyók azonban sosem alhattak nyugodtan, mert volt egy kulcsprobléma: a kulcs problémája. A titkosított üzenetet bárhogyan el lehet juttatni a címzetthez, hiszen titkosítva van, no de hogy lehessen eljuttatni magát a kulcsot?

„Kedves Alice, leveletem egy új, egyszerű algoritmussal titkosítottam, amelyet megtalálász a mellékelt lemezen. Csak akkor tudod elolvasni a levelet, ha beírod, hogy három kicsi kacsza ide-oda csáskál. Üdvözléssel: Bob.”

Hát ez, ugye, nem titkosítás. Ha felfételezzük, hogy valaki ácsingózik, hogy megismerje leveleink tartalmát, akkor ezt a levélkét is ugyanúgy elcsíphetik, és máris övök a jelszó. A mások titkainak megfektetésére áhítozók mindig előnyben voltak. Csak egyszer kellett elkapniuk valahol a kulcsot. Ekkor színre lépett egy fiatal matematikai zseni, és a biztosnak látszó pozíciókat máris veszély fenyegette.

Phil Zimmermann először is kijelentette: az nem úgy van, hogy akinek titkosításra van szüksége, az rossz ember. Nem az a kérdés, hogy megteszel-e valamit, hanem az, hogy egyáltalán jogod van-e megtenni. Titkai mindenkinek vannak, ezért küldjük a leveleinket borítékban, ezért nem engedjük be a rendőrt házkutatási parancs nélkül. Ebben

nincs semmi rossz, nem azért tesszük, mert drogterjesztők vagyunk. Alkotmányos jogunk van a magánélethez.

Ezután pedig Zimmermann írt egy titkosítópogramot, amely immár évek óta feltörhetetlennek bizonyul, pedig a kormányok nagyon szeretnék feltörni. A program neve PGP, s egy nagyon ravasz ötleten alapul, a nyilvános kulcsok rendszerén.

Eddig volt egy kulcs, Caesarnál az, hogy „hárommal eltolni”, Bobnál az, hogy „három kicsi kacsza ide-oda csáskál”. Most lesz két kulcs. Bob például, akinek meghitt viszonya van Alice-szel, mostantól nem küld ilyen levélkéket, amelyeket úgyis elkapna a kapcsolatok iránt érdeklődő Cynthia, hanem csinál magának egy kulcsot a PGP-vel, ami valójában két kulcsot jelent: egy nyilvánosat és egy

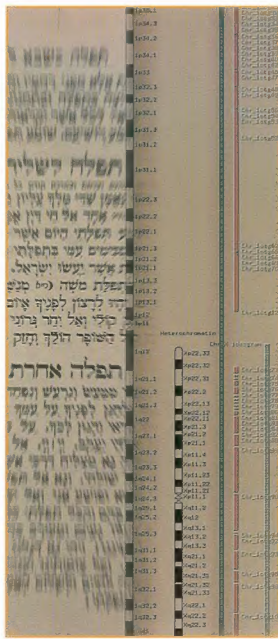
titkosat. A nyilvános kulcsot elküldi Alice-nek. Hogy Cynthia elfoghatja? Hadd fogja! Még meg is kíméli a leiben állástól a postaládánál, átnyújtja neki saját kezűleg, díszdobozban. Rányomtatja a névjegyére. Kiragasztja plakátra nyoma az utca közepén. A nyilvános kulcsot bárki ismerheti, sőt minél többen ismerik, annál jobb. A titkos kulcsot pedig Bob jól elrejtja, ami most könnyebb, mint a régi kulcsoknál, hisz nem kell küldözgetni senkinek.

Mostantól kezdve mindenki, akinek példánya van Bob nyilvános kulcsából, titkos üzenetet tud küldeni Bobnak. Megírja, Bob nyilvános kulcsával lezárja, és többé nem tudja elolvasni. Sem ő, sem senki más. Csak Bob, akinek megvan a kulcs másik fele, az ő titkos kulcsa. A nyilvános kulcsból titkosított üzenetet a titkos kulcs segítségével lehet elolvasni – és fordítva.

Bob persze a saját kulcsával nem tud titkos üzenetet küldeni Alice-nek – arra Alice kulcsát kell használnia. Hiszen amit a nyilvános kulcsával lezár, azt csak ő maga tudja elolvasni; amit viszont a titkos kulcsával zár le, azt mindenki, akinek példánya van a nyilvános kulcsából. De ez is jó valamire: egy olyan üzenet, amely Bob nyilvános kulcsával elolvasható, egész biztosan Bob titkos kulcsával készült, tehát tőle származik. Ez az elektronikus aláírás.

Az elektronikus aláírás megint zsurgított a világon egy kicsit, hiszen így már szerződést is lehet kötni úgy, hogy nem kell odautazni, több földrésszel távolabba, ahol a partner van az aláírás végett. Az elektronikus aláírásunkkal ellátott dokumentumokat egyre több országban kezeli úgy a törvény, mintha a saját kezünkkel írtuk volna alá.

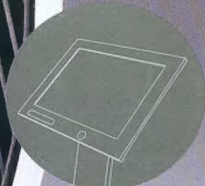
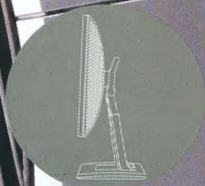
A PGP-nak köszönhetően az ellenfelek most már egyenlő fevekkel folytathatják a kódháborút. Az elektronikus coltok tovább durrognak az elektronikus vadnyugaton.

SAMSUNG

SAMSUNG

Design by F.A. Porsche

DigitAll *presztízs*

Állítható magasság
Dönthető, forgatható képernyő

Nagy fényerő és kontraszt,
kis energiateljesítmény mellett

Industrie
Forum
Design
Hannover

Design by F.A. Porsche

Szimbólum vagy komoly munkaeszköz? Csupán esztétikum vagy célra törő funkcionalitás? Mindkettő. A SyncMaster 171P monitora – amelyet az Industrie Forum Design Hannover design-díjjal tüntetett ki – formatervezőjéhez méltóan ötvözi az eleganciát a csúcstechnológiával. Amikor a megfoghatatlan a valósággal találkozik: SyncMaster 171P TFT-LCD monitor a Samsungtól.

SAMSUNG DIGITAL
everyone's invited.

www.samsung.hu